Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 161 (4559).
17 июль 1981 й.
ЖУМА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

• КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга!

ПАХТАКОРЛАРГА — ЯНГИ ТЕХНИКА

КПССнинг қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини юксалтириш бўйича изчил йўли унинг барча соҳалари самарадорлигини анча юксалтириш, мамлакатни озиқ-овқат маҳсулотлари ва қишлоқ хўжалиги хом ашёси билан мунтазам таъминлаб туриш имконини бермоқда. Партия ва ҳукумат Ўзбекистонда пахтачилик учун машиналар ишлаб чиқарадиган йирик қувватларни барпо этиш бўйича кенг программани белгилади, СССР трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги ҳамда чорвачилик учун ва ем ишлаб чиқарувчи машинасозлик министрликларининг қурилаётган ва реконструкция қилинаётган корхоналари энг муҳим давлат аҳамиятига эга бўлган қурилишлар деб тан олинди. Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг иккинчи секретари К. П. Дудин СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводида бўлиб ўтган партия-хўжалик активида шу фикрни таъкидлади. К. П. Дудин мамлакатда пахтачиликнинг мустаҳкам техник базасини барпо этишдаги корхонанинг салмоқли ролини таъкидлаб, ўзбек тракторсозлигининг байроқдорини ривожлантириш муаммолари ҳақида гапирди.

Корхона коллективи ўнинчи беш йиллик планни муваффақиятли якунлади. Бу йиллар мобайнида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 40 процентга кўпайди, меҳнат унумдорлиги қарийб 30 процентга юксалди. Мамлакат пахтакорларига 132 минг трактор, 184 минг трактор прицеплари ва 20 миллион сўмлик эҳтиёт қисмлар етказиб берилди.

КПСС XXVI съезди қарорлари коллективда янги меҳнат кўтаринкилигини юзага келтирди. КПСС XXVI съезди делегати, механика-йиғув цехининг созловчиси Муҳаммаджон Туропов ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди делегати, шу цехнинг токари Лира Ильинична Дубинина ишлаб чиқариш ҳажми ва меҳнат унумдорлиги бўйича шахсий беш йиллик топшириқни 3,5 йилда бажариш мажбуриятини олишди. Леонид Недорезов ва Геннадий Марапов бошлиқ бригадалар эса уларнинг ташаббусини қўллаб-қувватлаб, беш йиллик топшириқни оз ишчи кучи билан тўрт йилда бажариш мажбуриятини олишди.

Тракторсозлар фақат биринчи ярим йилликда пахтакор республикаларга пландан ташқари 245 та трактор, 1.239 прицеп ва 550 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар етказиб беришди.

Бунга ишлаб чиқаришни ва меҳнатни ташкил этишни тинмай такомиллаштириш эвазига эришилди. Ўтган беш йиллик мобайнида тракторсозликка янги техникани, илғор технологияни ва механизацияни жорий этиш бўйича кўп ишлар қилинди. Жумладан, 11 та механик қайта ишлаш ва йиғиш поток-механизациялашган линияси яратилди, 168 та автомат, ярим автомат, махсус ва агрегат станоклар, 29 та илғор технологик жараёнлар жорий этилди. Натижада янги «МТЗ-80Х» маркали тракторни ишлаб чиқариш имконини берадиган комплекс механизациялашган цех, гальваник қопламалар, комплекс механизациялашган участкаси, транспорт ва қиринди йиғадиган конвейерлар, кўтариш, транспорт ускуналари ва бошқалар фойдаланишга топширилди. Фақат сўнгги ярим йилликда корхонани илмий-техник ва социал-иқтисодий ривожлантиришнинг 78 та тадбири ишлаб чиқаришга жорий этилди. Унинг йиллик иқтисодий самараси 458 минг сўмлик.

Корхона коллективи ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун мавжуд резервлардан кенг фойдаланяпти. Унга биринчи навбатда меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг бригада формасининг катта имкониятлари даҳлдордир. Фақат сўнгги уч йил мобайнида корхонада бундай бригадалардан 387 таси ташкил этилди. Уларда 3 мингдан ортиқ киши муваффақиятли меҳнат қиляпти. Бригадалар меҳнат унумдорлигининг ўсишига, ишчиларнинг касб маҳоратини оширишга, меҳнат коллективларининг мустаҳкам бўлиб қолишига ёрдам беряпти. Ишлаб чиқариш мароми, тракторларнинг сифати ортди. Шу билан бирга заводда яна кўпгина ҳал этилмаган проблемалар бор. Улар ишлаб чиқаришни ривожлантиришга ҳалақит беряпти. Жумладан, янги технологик ускуналарни жорий этиш, янги қувватларни ўзлаштириш суръати суст.

Ватан қишлоқ хўжалиги машинасозлигини ривожлантириш бугунги кунда янги босқичга кўтарилди. Партия ва ҳукумат пахтачиликнинг имкониятларини ҳисобга олиб, конструкторлар ва ишчилар олдига муҳим вазифалар қўйди. Уни ўз вақтида, юксак даражада ҳал этиш Тошкент тракторсозларининг шон-шарaф ишидир.

Истиқбол планида 1985 йилга келиб «Т—28Х4М» маркали эскиб қолган конструкциядаги тракторни ишлаб чиқаришдан олиб ташлаш, заводни тўла равишда қуввати оширилган «МТЗ—100Х» тракторларини ишлаб чиқаришга ўтказиш планлаштирилган. Такомиллаштирилган кабина, гидропольёмникли руль приводи ва бошқа техник янгиликлар механизатор меҳнатини енгиллаштиради, машинани янада унумли қилади. Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилида кузов ва ҳажми кенгайтирилган пневматик тормоз системаси бўлган трактор прицеплари ишлаб чиқариш ўзлаштирилади.

Дастлабки юз прицепни тракторсозлар шу йилги пахта териш мавсумигача ишлаб чиқаришлари лозим. Бу пахтакорларга яхши совға бўлади, чунки янги техника пахтани ортиш-туширишда, қабул қилиб олишдаги ҳозирги талабларга жавоб беради, у ҳозир ишлаб чиқарилаётган прицепларга нисбатан 1,6 марта унумлидир. Прицеп конструкцияси бундан ташқари пахтани бевосита пахта териш машинаси бункеридан ортиш имконини беради, у исроф бўлмайди.

Бу режаларни амалга ошириш учун Тошкент трактор заводи ўн биринчи беш йилликда «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981 ва 1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишларида» таъкидланганидек, янада ривожлантирилади. Ўн биринчи беш йилликда 200 миллион сўмга яқин капитал маблағ ўзлаштирилади. Шу жумладан, 95 миллион сўмлик ёки ўтган беш йилликдагидан тўрт баравар кўп қурилиш-монтаж ишлари бажарилади.

Бу маблағлар асосий майдонни кенгайтириш учун сарфланади. Бу ерда топшириш комплекси ва механика-йиғув ва тайёрлов-пресслаш корпусларининг биринчи навбатини, темирчилик-пресслаш корпусини қуриш, эски прицеплар корпусини реконструкциялаш кўзда тутилади. Булар ҳаммаси янги тракторлар тайёрлаш бўйича қувватлар барпо этиш учун замин бўлади. Қурилиш программасининг тугалланиши натижасида корхона мамлакатдаги йирик тракторсозлик заводларидан бирига айланади.

Заводнинг эртанги куни бугунги кунда қурувчилар, монтажчилар ва завод ишчиларининг қўли билан яратиляпти. Уларнинг муваффақиятлари ва муваффақиятсизликларига янги тракторлар ишлаб чиқаришнинг ўзлаштириш муддати боғлиқ. Агар капитал маблағлар ва қурилиш-монтаж ишлари бўйича биринчи ярим йиллик плани бажарилган бўлса, қуюв комплекси объектларида анча қолоқлик бор. Қурилишда талайгина чалкашликлар мавжуд. Ускуналар монтаж учун ўз вақтида етказиб берилмайди. Иш сифати паст. «Таштрактрострой» тресті қурувчилари ва ёрдамчи-пудратчи ташкилотларнинг қурувчиларига нисбатан жиддий эътирозлар бор. Айнан уларнинг тезкор эмасликлари туфайли объектларга темир-бетон ва металл конструкциялар ўз вақтида етказиб берилмаяпти, айрим ҳолларда иш фронти билан таъминланилмаяпти.

Заводни реконструкциялаш бўйича яқин йилларда амалга оширилаётган катта планлар, табиийки, малакали кадрларни талаб этади, деди докладчи. Трактор заводига ишга келадиганлар учун 140 минг квадрат метр турар жой, 1200 ўринли ётоқхона, медицина-санитария қисми, 200 ўринли профилакторий, 500 ўринли дам олиш уйи қурилади.

Давлат тракторсозлар учун ажратган бу катта моддий маблағларни ҳаракатга келтириш учун завод партия ташкилоти, ҳар бир коммунист катта ва изчил иш олиб бориши керак.

Завод директори И. Мусин, завод директорининг қурилиш ишлари бўйича ўринбосари А. Брох, пайвандлаш-пресслаш цехи партия ташкилоти секретари А. Андрюшин, бош конструктор Я. Белага, заводнинг Ленин шаҳридаги филиали директори Н. Муратов, асбобсозлик цехи слесари В. Анненков ва бошқалар шу ҳақда гапирдилар.

Корхонани реконструкциялаш ва қувватларни ўзлаштириш борасида партия ташкилоти олдида турган вазифалар корхонанинг барча бўлинмаларининг ишида юқори алоқа бўлишини тақозо этади. Коммунистларнинг вазифаси барча кучларни асосий йўналишларида марказлаштиришдан иборат. Янги трактор ўзлаштириладиган майдонларни бўшатиш учун Ленинск шаҳридаги прицеп ишлаб чиқариш қурилишини юксак суръатларда олиб бориш лозим. Ҳозир эса бу ерда иш у қадар юқори суръатда бормаяпти, ишчи кучи етишмайди, ускуналар монтажи суст давом этяпти. Корхона инженер-техник ходимлардан танқислик сезяпти. Асбобсозлик цехлари ва ностандарт ускуналар ишлаб чиқарувчи участкаларнинг қувватлари бугунги талаблардан ортда қоляпти.

Трактор заводи машинасозлари пахтакорларга қудратли техникани ўз вақтида етказиб берамиз, мамлакат пахтачилик базасини мустаҳкамлаш ва КПСС XXVI съездининг тарихий қарорларини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшамиз деб ишонтирдилар.

В. КОМЛЕВ.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ҲАР БИР КУНИМИЗ ЗАРБДОР БЎЛСИН

• *Қизил байроқли коллективларда*

СУРЪАТНИ СУСАЙТИРМАЙ

Қўйлиқдаги 4-дон маҳсулотлари комбинати коллективи КПСС XXVI съезди қарорларини оғишмай амалга ошириш борасида изчиллик билан белгиланган вазифаларни муваффақиятли амалга ошириб келмоқда. Мана беш йилдирки, Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиблик қилиб, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма қизил байроғини қўлида сақлаб турибди. Ўтган йили комбинат коллективининг номи СССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари виставкасининг Бутуниттифоқ «Ҳурмат тахтаси»га ёзилди.

Бундай ютуқларга янги техника ва технологияни кенг жорий этиш, меҳнат унумдорлигини ўстириш, маҳсулот таннархини арзонлаштириш, материалларни тежаш, мусобақани авж олдириш туфайли эришилмоқда.

Тошкентлик донни қайта ишловчилар ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили ярим йиллик топшириғини муддатидан ўн кун илгари адо этишди, пландаги 30 миллион 370 минг сўмлик ўрнига 167 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Комбинат меҳнаткашлари йиллик топшириқни 2 декабргача адо этиб, пландан ташқари 3,5 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилиш учун курашяпти. Ютуқларга эришишда А. Пшеничников бошлиқ 2-гуруч-ни қайта ишлаш цехи коллективи кўпчиликка намуна бўлмоқда.

А. ҲАКИМОВ.

Баҳром Умаров 29 йилдан бери шаҳримиздаги кўн-галантерея фабрикасида ишлаб келади. У социалистик мусобақа ғолибидир. Пешқадамликни қўлдан бермай келаётган бу ишчи смена топшириқларини доимо ортиғи билан адо этади.

СУРАТДА: Б. Умаров иш устида.

• *Музей залларида*

ҚИЗИҚИШ ОРТИБ БОРМОҚДА

Пойтахтимиздаги М. Т. Ойбек номли Ўзбекистон халқлари тарихи музейини ҳар ҳафта минглаб киши келиб зиёрат қилиб кетади. Музей ўзининг ғаройиб экспонатлари билан, республикамиз ўтмишини ифодаловчи фотолавҳа ва материаллари билан шаҳримиз меҳмонлари диққатини ўзига жалб этади.

50 мингга яқин экспонатдан иборат музей фондида халқ санъати намуналари алоҳида ўрин тутади. Музей ҳар йили республикамиз шаҳар ва областларидан юзлаб экспонатларни ўз залларига қабул қилиб олади.

Ана шундай экспонатлардан яна бир туркуми яқинда Хоразм ва Фарғона областларидан олинди. Халқ чеварлари қўли билан тикилган ҳар хил миллий либослар, гобэленлар, халқ рассомлари яратган буюк алломаларнинг портретлари музейдан муносиб ўрин эгаллади.

— Музейимиз экспонатларига қизиқувчилар сони тобора ошиб бормоқда,— дейди этнография бўлими мудири, тарих фанлари кандидати Т. Абдуллаев. — Бу ерда сақланаётган халқимизнинг қадим ўтмиши ҳақида ҳикоя қиладиган экспонатларни кўриш, музей зиёратчиларида, айниқса, катта таассурот қолдирмоқда.

МЕҲНАТ ВА ҲОРДИҚ ҲАМОҲАНГ

Горнинг янгроқ овози Тошкентдаги 22-ўрта мактаб юқори синф ўқувчиларини ишга чорлади. Улар шаҳар атрофидаги «Ленин йўли» колхозининг меҳнаткашлари мўл мева ва сабзавот ҳосилини йиғиб-териб олишларида ёрдам бермоқдалар. Ўқувчиларнинг меҳнат қилиш ва ҳордиқ чиқариш лагери колхоз боғида жойлашган. Болалар ҳосил йиғим-теримида энг яхши деб аталиш ҳуқуқи учун 23-мактабдаги тенгқурлари билан мусобақа бошладилар. Уларнинг лагери эса қўшни «Москва» колхозида жойлашган.

Тошкент шаҳрининг Ҳамза район комсомол комитети юқори синф ўқувчилари учун тўққизта меҳнат ва ҳордиқ лагери ташкил этди. 600 дан ортиқ мактаб ўқувчиси бу лагерларда ишлаб чиниқади, яхши дам олади.

ҲАВАСКОР АРТИСТЛАР САҲНАДА

«Ташкенткабель» заводи маданият саройи ҳаваскор артистлари тайёрлаган янги программа ҳам катталарга, ҳам болаларга бағишланган. «Вокал-чолғу ансамбли, «Ньюанс» эстрада коллективи, ўзбек халқ ашула ва рақс ансамбли бу программага халқ қўшиқларини, совет ва чет эл композиторларининг асарларини киритишган. Ҳаваскор артистлар билан кўпдан бери дўстона алоқа боғлаб келаётган Тошкент областидаги Калинин номли ва Сегизбоев номли совхозларнинг меҳнаткашлари концертни биринчи бўлиб томоша қилишди. Маданият саройи бадиий ҳаваскорлик ансамблларининг қатнашчилари шанба ва якшанба кунлари область пионер лагерларида ҳам ўз санъатларини намойиш қиладилар.

СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи.

СУРАТДА: тайёр маҳсулот жўнатиш майдонидан янги тракторлар темир йўл платформаларига ортилмоқда.

ЯНАДА ОБОД БЎЛАДИ

Ёзнинг мана шу иссиқ кунларида 2/4 Қорақамиш массивида ташкил этилган дам олиш зонаси одамлар билан янада гавжум бўлмоқда. Бу ерда чўмилиб, мириқиб ҳордиқ чиқариш мумкин.

Дам олиш зонасини кенгайтириш ва уни янада ободонлаштириш планлари кўзда тутилмоқда. Бу ерда турли аттракционлар ўрнатилади, кўкаламзорлаштириш тадбирлари давом эттирилади. Бу ишларнинг кўпчилиги массив аҳолиси кучи билан амалга оширилади. Бўлажак шанбаликларда гулхоналар бунёд этилиб, кўплаб манзарали дарахтлар ўтқазилади.

Театр—сафарда

ГУЛЛАР, ОЛҚИШЛАР...

Буюк итальян композитори Ж. Пуччинининг номини бутун дунё билади. Унинг ўлмас музикаси янграмаган жой йўқ. Ажойиб опералари дунёдаги кўпгина театрлар саҳнасида ўйналмоқда. Унинг энг яхши операларидан бири «Флория Тоска» ССР Иттифоқи Катта театри ҳамда Немирович-Данченко номидаги Москва музикали театри саҳнасида намойиш этилган.

Бу сафар Москвага «Флория Тоска»ни Навоий номли ўзбек Давлат академик катта театрининг артистлари олиб келдилар. Операни Молдавия ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Г. Головани саҳналаштирган.

— Коллективимиз қобилиятли ижрочилардан ташкил топган, — дейди у, — республика халқ артисти Р. Лаут, Прагадаги вокалистлар конкурси лауреати А. Рябова, Бутуниттифоқ ва халқаро конкурслар лауреати И. Жалилов, республика Ленин комсомоли мукофоти лауреати Қ. Муҳиддинов, Е. Медведев ва бошқалар бунга мисол бўла олади.

Москвалик томошабинлар «Ўзбек театри постановкасида Каварадоссининг мураккаб партиясини ким ижро этар экан?» —дея қизиқиб бир-бирларидан сўрашган эди. Каварадосси — И. Жалилов томошабинлар ишончини тўла оқлади. У ўзининг қудратли ва ёқимли овози билан санъат шайдоларини мафтун этди. Флория Тоска партиясини эса республикалараро вокалистлар конкурси лауреати Н. Семезвонкина ижро этди. Барон Скорпиа образи ҳам В. Браун ижросида ҳаётий ва ишонарли чиққан.

Спектакль дирижёри, республика халқ артисти А. Абдуқаюмов, РСФСРда хизмат кўрсатган рассом И. Новиковскийлар иши ҳам ҳар қанча мақтовга лойиқ.

Чиндан ҳам Навоий номидаги ўзбек Давлат Катта академик театри коллективи кучли, репертуари эса бой ва ранг-баранг. Оркестр, хор ҳақида ҳам илиқ гаплар айтиш мумкин. Томошабинларнинг мақтовлари, қарсаклар ва гуллар ана шундан гувоҳлик беради.

— Мен сизнинг спектаклларингизга жон дилим билан бораман, — дейди москвалик ҳайкалтарош Н. Морозов. — Сизнинг безакчи рассомларингиз санъати эътиборга лойиқ. Балетларингиз ҳам жозибали.

Ўзбек театри ўз репертуарига қўшган яна бир спектакль—бастакор М. Ашрафий томонидан яратилган «Муҳаббат шамшири» балетидир. У театр саҳнасида илк марта 1980 йилда қўйилган эди. Балетда эрксевар халқнинг лашкарбоши Темур Малик бошчилигида Чингизхон галалари босқинига қарши кураши акс эттирилган.

— Бизнинг олдимизда мураккаб ижодий вазифа турарди. Балет воситалари ёрдамида спектакль қаҳрамонлари ўртасидаги зиддиятни кўрсатишимиз керак эди, — дейди спектаклнинг постановкачи хореографи, республикада хизмат кўрсатган артист И. Юсупов. — Изланишлар натижасида Темур Малик характерини очувчи ҳаракатлар топа олдик. Бу — унинг эркка интилишини акс эттирувчи юксак парвозлардир. Балетнинг етакчи солисти А. Геворгян Темур Малик портретини ишонарли талқин этди.

Темур Маликнинг нозик, софдил севиклиси Зарина образини СССР халқ артисти, Ҳамза номидаги республика Давлат мукофоти лауреати Б. Қориева яратган.

Спектакль томошабинлар томонидан қизғин кутиб олинди.

М. БОБОХОНОВ.

Тонгги газеталарда

△ 14—15 июль кунлари КПСС Марказий Комитетида энергетика иншоотлари қурувчиларининг, атом электр станциялари, машинасозлик корхоналари ва институтлари ходимларининг КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС XXVI съездидаги Ҳисобот докладида баён этилган кўрсатмалари ва партия съезди қарорлари асосида атом энергетикасини ривожлантириш масалаларига бағишланган кенгаши бўлиб ўтди.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари А. П. Кириленко нутқ сўзлади.

Кенгаш қатнашчилари ўртоқ Л. И. Брежнев атом станцияларининг барча қурувчилари, ходимларига, олимлар, лойиҳачилар, машинасозларга йўллаган самимий саломни ва мамлакат экономикасини ривожлантиришнинг ғоят муҳим йўналишларидан биридаги меҳнатда муваффақиятлар тилаб билдирган истакларини баланд руҳ билан кутиб олдилар.

Собир Раҳимов районида кенг кўламда замонавий турар-жой бинолари, маданий-маиший объектлар ҳамда болалар медицина муассасалари қурилиши олиб бориляпти.

СУРАТДА: районнинг Ниёзов кўч асида қад кўтарган янги турар-жой комплекси. Бу қурилишда қатнашган 2-уйсозлик комбинати 2-пардозлаш бошқармаси пардозловчиларидан Б. Тешабоев, Н. Слитченко ва У. Тўрабековларни кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов фотолари.

телетайп лентасидан

△ КОБУЛ. Бу ерда Афғонистон хотин-қизлари демократик ташкилотининг янги кутубхонаси очилди. Кутубхонада 2,5 минг томдан кўпроқ сиёсий, илмий-техникавий, бадиий адабиёт, турли журналлар, газеталар бор.

АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Афғонистон хотин-қизлари демократик ташкилоти Марказий Кенгашининг Раиси Анаҳита Ратибзод кутубхона очилиши маросимида нутқ сўзлаб, мамлакат меҳнаткашларининг билим савиясини оширишда китобнинг муҳим аҳамиятга эга эканлигини қайд этиб ўтди. Хотин-қизлар демократик ташкилотининг аъзолари, деди у, эндиликда ўз кутубхонасига эга бўлишди. Бу кутубхона дунёдаги илғор мамлакатларнинг ҳаёти, санъати ва адабиёти билан, демократик хотин-қизлар ҳаракати билан танишишга ёрдам беради.

△ ТУНИС. Тунис коммунистик партияси ўз газетасини нашр этишга рухсат олди, деб хабар қилади ТАП агентлиги. 1963 йилда партиянинг фаолияти вақтинча тўхтатиб қўйилган, унинг матбуот органи «Ат-толия» газетаси ёпиб қўйилган эди. Партия ана шу бутун йиллар мобайнида Тунис меҳнаткашларининг манфаатлари йўлида, мамлакат ижтимоий ҳаётини демократлаштириш йўлида тинимсиз кураш олиб борди.

△ ҚОҲИРА. 2000 йилга бориб, Саудия Арабистони билан Форс кўрфазидаги Бахрайн архипелагига жойлашган шу номдаги князликни 25 километр узунликдаги ғоят катта кўприк туташтиради. Катар янгиликлар агентлигининг хабар қилишича, мутахассисларнинг бир группаси ҳозирдаёқ кўприк қурилиши лойиҳасини ишлаб чиқди, яқин кунларда эса Бахрайн пойтахти Манамада тегишли ҳукуматлараро битими имзоланади.

Яқин Шарқда бўладиган бу кўприк 26,5 метр баландликка кўтарилади, бу эса ҳатто энг йирик денгиз кемаларининг ҳам кўприк остидан бемалол ўтишини таъминлайди. Кўприк суткасига 30 мингдан кўпроқ автомашинани ўтказиш қобилиятига эга бўлади.

△ АЛ-ЖАЗОИР. Керосин лампаси Жазоир деҳқонларининг кундалик ҳаётидан аста-секин йўқолиб бормоқда. ЖХДРда амалга оширилаётган программага мувофиқ шу ўн йилликнинг охирига бориб, бутун мамлакат тўла электрлаштирилади. Ҳозир Тизи-узу вилоятидаги олис тоғли қишлоқларни электрлаштириш борасида актив иш олиб борилмоқда. Кейинги ойнинг ўзидагина мингдан кўпроқ деҳқон оиласи яшайдиган ўн қишлоқ давлат энергетика тармоғига уланди. ЖХДРни социал-иқтисодий ривожлантиришнинг шу беш йиллиги мобайнида вилоятнинг барча районларини электрлаштириш ниҳоясига етказилади.

△ АНҚАРА. Истамбул фавқулодда ҳолат суди Туркия революцион ишчилар касаба союзлари конфедерациясига кирувчи «Маден-иш» касаба союзининг активларидан 13 кишини «коммунистик пропаганда»да айблаб, ҳар бирини беш йилу олти ой қамоқ жазосига ҳукм қилди.

Бу ерда ҳарбий маъмурларнинг фармойиши ҳам эълон қилинди. Фармойишни бузган турк гражданлари жиноий жавобгарликка тортилажаклари таъкидланади.

△ ИСТАМБУЛ. Бу йил турк гражданларидан сал кам 20 минг киши иш қидириб чет элларга жўнаб кетди, йил охирига бориб, уларнинг сони икки баравар кўпаяди, деб хабар қилади маҳаллий матбуот. Иқтисодий кризисни бошдан кечираётган Ғарб мамлакатлари хорижий ишчи кучлари олдида эшикни ёпиб қўйганларидан кейин Туркиядаги «ортиқча кишилар» араблар шарқига, асосан Саудия Арабистони ва Ливияга йўл олдилар.

Ҳозирги вақтда Туркияда уч миллиондан кўпроқ ишсиз бор. Иш билан таъминлаш проблемаси мамлакатнинг ғоят ўткир социал-иқтисодий проблемаларидан бири бўлиб қолмоқда.

• *Коммунистнинг шахсий намунаси*

КАСБГА МЕҲР

Тикувчиликка ҳавас Ўлмасхонни «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасига етаклаб келди. Бу ҳавас унда ўқувчилик вақтида уйғонган эди. У шундай эслайди...

— Бир куни мен ўқийдиган Тошкент областидаги Калинин район Йўлдош Охунбоев номли 22-ўрта мактабда бир группа тажрибали тикувчилар билан учрашув бўлди. Шунда улар ўз ҳаёт йўллари, тикувчилик касбининг афзалликлари ва қийинчиликлари ҳақида завқланиб гапириб бергандилар. Шунда менда катта бўлсам албатта, тикувчилик касбини эгаллаш орзуси туғилган эди.

— 1964 йил 27 июнь ҳеч эсимдан чиқмайди, — деб эслайди Ў. Саидазимова. Шу куни мен ўзимда йўқ хурсанд эдим. Мени цех мастери Жўрахон опа Зайнутдиновага шогирдликка бириктириб қўйишди. Шундан сўнг мен тикувчиликни ўргана бошладим. Меҳрибон устозим Жўрахон опа мендан ўз маслаҳатларини аямадилар. Тез кунлар ичида шу касбни эгаллашимда ғамхўрлик қилдилар...

Ўлмасхон шундан сўнг цехда танила бошлади. Ойлар, йиллар ўта бошлади. Меҳнатсеварлиги, тиришқоқлиги, уддабуронлиги билан бутун бирлашмага танилди.

1967 йил Ўлмасхоннинг ҳеч ёдидан кўтарилмаса керак. Шу йили у шонли КПСС сафига қабул қилинди. Шундан бери у коммунист деган номни ҳалол меҳнати билан оқлаб келяпти.

КПСС XXVI съезди очиладиган кунгача бир группа илғор тикувчилар 2 ойлик планни уддаладилар. Улар орасида Ўлмасхон ҳам бор эди. У бунинг учун бутун имкониятини, ички резервларни ишга солди. У эндиликда эркаклар кўйлаги тикишдаги барча жараёнларни яхши эгаллаб олган. У ишлаб чиқараётган маҳсулот фақат 1-сортга қабул қилинмоқда. У жамоат ишида ҳам актив қатнашмоқда. Корхона халқ контроли комитетининг аъзоси сифатида катта иш олиб бормоқда. У шу кунгача 30 дан ортиқ шогирд етиштирди. ВЛКСМ аъзолари Вазира Муродова, Зулфия Йўлдошева, Дилором Соатова, Дилбар Обидовалар шу кунларда «Шогирд — мураббийга тенглашсин» шиори остида ишлаб, юксак натижаларни қўлга киритмоқдалар.

Цех бўйича 6 ойлик план 107 процент бажарилди. Пландан ташқари бир неча ўн минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Бунда пешқадам тикувчи Ўлмасхоннинг ҳам ўзига яраша улуши бор. Унинг ҳамкасбларидан — КПСС аъзолари Рихсихон Юсупова, Қумрихон Пўлатова, КПСС аъзолигига номзод Карима Олимжоновалар цехда ва бирлашмада бўлаётган социалистик мусобақада ҳаммага ўрнак бўлиб, кунлик, ойлик план-топшириқларини 150—170 процентдан бажармоқдалар. Улар шу кунларда 1981 йилнинг октябрь ойи ҳисобига ишламоқдалар.

Ўлмасхон Саидазимованинг 17 йиллик меҳнат фаолияти партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланган. Унинг кўксини В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги юбилей медали, «Коммунистик меҳнат зарбдори», «Мусобақа аълочиси» сурункасига бир неча йил «Социалистик мусобақа ғолиби», 9, 10-беш йиллик зарбдори кўкрак нишонлари безаб турибди.

— Мендек бир оддий тикувчининг меҳнати шундай қадрланиши катта гап. Бунинг учун партия ва ҳукуматимизга катта миннатдорчилик билдираман, — дейди илғор ишчи биз билан суҳбатда.

«Меҳнат қилган элда азиз», — дейди халқимиз. Ўлмасхон опага ўхшаганлар ҳар доим эл ўртасида азиз бўлаверади.

Ҳ. ИНОҒОМОВ.

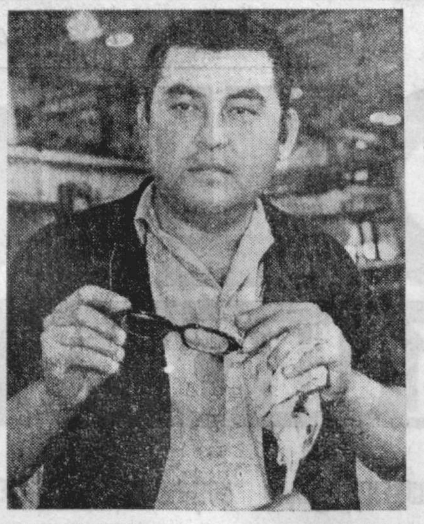

Бўрибой Шоқосимов Тошкентдаги тажриба-механика экскаватор ремонти заводида узоқ йиллардан бери ишлаб келади. У ўнинчи беш йиллик илғоридир. Шу кунларда бу зарбдор ишчи ўн биринчи беш йиллик план-топшириқларини муддатидан илгари адо этиш учун астойдил меҳнат қилмоқда.

В. Сироткин фотоси.

БОШ МУХБИРИМИЗДАН

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ ХАТЛАР

• *Советлар ҳаёти*

ХИЗМАТ МАДАНИЯТИНИ ОШИРАЙЛИК

Ниҳоят, жойлардаги ташаббус жуда катта аҳамиятга эгадир. Халқ хўжалигининг бошқа ҳеч қайси бир соҳасида маҳаллий имкониятлар, маҳаллий резервлар аҳолининг кундалик истеъмолчилик талабини қондириш, унга хизмат кўрсатишдек роль ўйнай олмайди. Ҳамма даражадаги халқ депутатлари Советлари саноат моллари ишлаб чиқариш ва сотишни яхшилаш, хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантириш учун конкрет чоралар кўришлари зарур.

(Ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС XXVI съездидаги Ҳисобот докладидан).

Халқ депутатлари Киров район Совети қошидаги аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бўйича доимий комиссия аъзолари шу соҳа ходимлари кундалик эҳтиёжи учун зарур бўлган истеъмол буюмларни кўплаб ишлаб чиқариши ва сотишига қаратилган аниқ тадбирларни ишлаб чиқишда, шунингдек, уларнинг амалга оширилишида район Совети ижроия комитетига яқиндан ёрдам бериб келмоқда. Бу масалани ўзининг мажлисларида муҳокама этмоқда.

Район ижроия комитети район аҳолисига хизмат кўрсатишни тўла таъминлаш мақсадида ҳар йили хизмат кўрсатиш майдонларини кенгайтириб бормоқда. Ўтган йилнинг ўзидагина маиший хизмат кўрсатиш майдонлари 132 квадрат-метрга кенгайди. Юнусобод массивида ломбард ишга туширилди. Бундай тадбирларнинг амалга оширилиши хизмат кўрсатиш ўринлари, шунингдек хизмат турларини ошириш имконини бермоқда. Ҳозирги пайтда районда аҳоли жон бошига кўрсатилаётган хизмат ўртача 36 сўм 50 тийинга тўғри келмоқда. Шаҳримиз бўйича аҳолига хизмат кўрсатиш ўртача 28 сўмга тўғри келади. Лекин Юнусобод массивида аҳоли жон бошига кўрсатилаётган хизмат қониқарли, деб бўлмайди.

Юнусобод массивида маиший хизмат кўрсатиш корхоналари уй-жой қурилишидан орқада қолмоқда. Район ижроия комитети томонидан «Зангори экран» ательеси учун 240 квадрат-метр жой ажратилди. Доимий комиссия аъзолари бўлган депутатларнинг ташаббуслари ва куч-ғайратлари билан Олой бозорида «Илғор» ишлаб чиқариш бирлашмасининг типовой лойиҳадаги барча қулайликларга эга бўлган устахонаси ишга туширилди.

Шунга қарамай, район ижроия комитети районда қурилаётган бинолардан маиший хизмат кўрсатиш мақсадида фойдаланиш учун ҳар доим ҳам тўрт процентини ажратиб бермаётир. Масалан, 1980 йилда 960 квадрат-метр жой ажратилиши керак бўлган бўлса, амалда 132 квадрат-метр жой ажратилди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитети номидан партия XXVI съездига қилган Ҳисобот докладида таъкидлаб ўтканидек, **конкрет инсон ҳақида, унинг эҳтиёж ва талаблари ҳақида амалда ғамхўрлик қилиш партия иқтисодий сиёсатининг бош ва пировард мақсадидир.** Шунинг учун ҳам доимий комиссия аъзолари бўлган депутатлар район аҳолисининг ўсиб бораётган кундалик эҳтиёжини таъминлаш йўлида жонбозлик кўрсатадилар. Бу масалага партия съездида таъкидлаб ўтилганидек, биринчи даражали иш, деб қарайдилар.

Г. ИЛЬЯШЧЕНКО,
Киров район Совети аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бўйича доимий комиссия раиси.

«Ўн бешлар ташаббуси»га — кенг йўл

ВАҚТДАН ЎЗИБ

Тошкент кўн-мўйна заводи коллективи Октябрь районидаги илғор меҳнат коллективларидан биридир. Завод район корхоналари ўртасидаги меҳнат беллашувида пешқадамлар сафидан ўрин олиб келяпти. КПСС XXVI съезди қарорларига амалий иш билан жавоб бераётган кўнмўйначилар кундан-кунга қувончли меҳнат зафарларини қўлга киритишяпти.

Бунда албатта, илғор меҳнат коллективларининг ташаббусини қўллаб-қувватлаш катта аҳамиятга эга бўлмоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланган республика саноат, транспорт корхоналарининг 15 нафар ишлаб чиқариш илғорининг ўн биринчи беш йилликда ўн йиллик ва ундан кўпроқ топшириқларни бажариш ташаббусини заводнинг кўплаб ишчилари қўллаб-қувватлайдилар. Бунга биринчилар қатори коммунист Альберт Алиев «лаббай» деб жавоб берди. У шу кунларда смена топшириқларини икки баравар адо этиб, 1982 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаряпти. КПСС аъзоси Саодат Каримова ҳам ташаббускорлар изидан борди. У ҳам ўн биринчи беш йилликда икки беш йиллик топшириқни бажариш учун курашяпти. Шунингдек, бичувчилар Шукур Зоҳидов, Ноила Муқаддасова, тикувчи Ҳатима Жумановалар ҳам ана шундай аҳду паймон билан меҳнат қилишмоқда. Бу илғорларнинг меҳнат календарларида 1982 йил ҳисоби очилди.

Ярим йилликда эришилган меҳнат зафарида меҳнат илғорларининг ҳиссалари каттадир. Савдо тармоқларига пландан ташқари 338 минг сўмлик маҳсулот етказиб берилди. Давлат Сифат белгиси билан эса 931 минг сўмлик кўн-мўйна буюмлари реализация қилинди.

Т. НАЖМИЙ.

ИСТЕҲЗОЛИ ХАТЛАР

САНСАЛОРЛИК

Шаҳримиздаги озода ва кўркам кўчалар унинг ҳуснига-ҳусн қўшмоқда. Бахтга қарши айрим кўчалардаги тартибсизлик киши кўнглини ранжитади. Бунга мисол, биз яшайдиган Октябрь районидаги Улуғбек кўчасидир. Кўчамиз кенг ва чиройли. Бироқ сунъий «тоғ» ҳосил қилган ахлат уюмлари унинг ҳуснига доғ туширяпти. Сабаби, кўчамиз ўртаси икки район территориясининг чегарасига тўғри келади, яъни ярим қисми Акмал Икромов районига, қолган қисми Октябрь районига тегишли.

Октябрь районига қарашли «Автодормехбаза» ишчилари ўз вазифаларини унутиб қўйяптилар. Улар ахлатларни олиб кетиш ўрнига, Акмал Икромов районига территориясига суриб ташлайдилар. Акмал Икромов районига қарашли «Автодормехбаза» ишчилари ҳам Октябрь районы ишчиларидан қолишмайдилар. Улар ахлат уюмларини Октябрь районы территориясига улоқтиришади. Ўртада ахлат у ёқдан бу ёққа отилавериб, ҳаммаёқ ифлос бўлиб кетди. Шаҳар «Автодормехбаза» трести раҳбарлари Октябрь ва Акмал Икромов районидаги «чегарачи» ходимларини тартибга чақириб қўйса бўлмасмикан?

Маҳалла аҳли номидан:

К. ТУРОПОВ,
Улуғ Ватан уруши қатнашчиси.

ГАЗЕТХОН ХАБАР БЕРАДИ...

РЕМОНТ ИШЛАРИ ЖАДАЛ

Шу кунларда шаҳримизнинг ҳамма ерида мактабларни янги ўқув йилига тайёрлашга пухта ҳозирлик кўрилмоқда.

Октябрь районы маорифчилари бу йил 20 та мактабни жорий, 11 та мактабни капитал ремонт қилишни планлаштирган эдилар. Жорий ремонт ишларини бажариш учун 60 бригада тузилди. Ўқувчилардан ташкил топган бу бригадаларга меҳнат ўқитувчилари раҳбарлик қилдилар. Жамоатчилик асосида бошланган иш яхши самара берди. Мактабларда жорий ремонт ишлари тугалланди. 19, 112, 41, 39, 180, 157-мактаблар юксак сифатда ремонтдан чиқарилди. Бу давлатнинг кўплаб маблағини тежаб қолиш имконини берди.

«Марказ—26» кварталида сентябрь ойида 1176 ўринли янги мактаб ўқувчиларни ўз бағрига олади. Бу ердаги қурилиш ишларини 159-трест 9-қурилиш бошқармаси, пардозлаш трестининг 53-қурилиш бошқармаси сайқалчилари кўнгилдагидек олиб бораяптилар. Сантехниклар, ободонлаштириш бригадалари ҳам яхши ишлашяпти. Уларнинг мақсади мактабни 15 август куни фойдаланишга топширишдир.

С. СУЛТОНОВ,
ўқитувчи.

Штатсиз фотомухбир В. Сироткиннинг ушбу фотолавҳасида Тошкентдаги экспериментал миллий чолғу асбоблари фабрикасининг бригадири Клара Солиҳова тасвирланган. У бош бўлган бригада аъзолари корхонада ташкил этилган ўзаро социалистик мусобақада пешқадамлар сафида бормоқда.

...ТАКЛИФ ЭТАДИ...

АВВАЛГИ ЙЎЛИДАН ҚАТНАСИН

Шу йилнинг бошларида Сергели район партия комитети биноси ёнидан мебель комбинати томонга борадиган йўл ремонт бўлиши муносабати билан 75-автобус мебель комбинатига келмай, тўғри Спутник массивига ўтиб турди. Мана, йўл ремонти тугаб, ҳаракат очилган бўлишига қарамай, ҳайдовчилар ўша ўзлари учун осон йўлдан юришяпти. Афсуски; энди тўртта бекат автобуссиз қолди. Бу бекатлар оралиғида мебель комбинати, қуёш тўсқин мосламалари заводи, «Ташоблсельстрой»га қарашли қурилиш материаллари комбинати ва бошқа корхоналар бор. «Сергели — 4» массиви аҳолиси ҳам шу автобусдан фойдаланишарди. Эндиликда ишчилар ва аҳоли салкам уч километр пиёда йўл юришяпти.

Аҳвол шундай бўлгандан кейин 75-автобус аввалги йўлидан қатнаши керак. Сергелига қатновчи автобуслар маршрутида тартиб ўрнатишни шаҳар пассажир автотранспорти ишлаб чиқариш бошқармаси раҳбарларидан сўраймиз.

Ҳ. ТЎХТАМУРОДОВА,
Сергели мебель комбинати ишчиси.

...ТАНҚИД ҚИЛАДИ

ЭЪТИБОР БЕРИШМАЯПТИ

Бизнинг турар жойимиз — «Марказ—13» квартали янги қурилган вақтда ҳаммаёқ озода, ариқлардан ёз бўйи зилол сув оқиб ётар эди. Маиший чиқиндилар кунига икки марта олиб кетиларди.

Афсуски, ҳозирги вақтда чиқинди уюмлари бир неча кун туриб қолмоқда. Натижада пашша кўпайиб кетмоқда. Ариқлар эса тўсилиб қолгани учун сув оқмай қўйди.

Мана шу ахлат уюмлари ўз вақтида олиб кетилмаслигига ҳамда ариқларда зилол сув йўқлигига Октябрь район ободонлаштириш бошқармаси ва «Автодормехбаза»си раҳбарлари бепарволик билан қарашяпти. Бундай аҳвол қачонгача давом этади.

Аҳоли номидан:

Т. ТОЖИЕВ, Қ. ХЎЖАЕВ ва бошқалар.

• *Бизга ёзадилар*

КОРПУС ТИКЛАНМОҚДА

«СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981 — 1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари»да «Деҳқончиликда индустриал технологияни жорий этиш учун серунум машиналар зарур туркумининг қувватлари оширилсин ва уларни тайёрлаш ташкил этилсин» дейилган. Бу Тошкент трактор заводига ҳам тегишлидир. Корхонада ишлаб чиқариладиган 60 от кучига эга Т28Х4М ва 80 от қувватига эга МТЗ-80Х тракторлари сифати ва сони ортиб бормоқда.

Бугунги кунда завод янги цехлар ҳисобига кенгайиб боряпти. Ўнинчи беш йилликда бу ерда гальваник ҳамда МТЗ-80Х тракторининг айрим қисмларини йиғиб берадиган йиғув цехлари ишга туширилди. Ўн биринчи беш йилликда корхонада янги — пўлат қуйиш корпусини ишга тушириш мўлжалланган. Корпус тўла қуввати йилига 100 минг тонна қуйма бериш имкониятига эга.

Шу кунларда эса янги объектда ишлар қизғин. «Таштракторстрой» трестининг 1-қурилиш-монтаж бошқармаси ишчилари корпуснинг маъмурий биносини тиклаш билан машғул. Бунда айниқса, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Пётр Григорьевич Котов бошлиқ бригада қурувчилари иши мақтовга лойиқ бўлаётир. Бу комплекс бригада кунлик ва ойлик планларини 120—130 процентга етказиб адо этиш билан трестда обрў қозонган.

— Муваффақиятларимизнинг асосий гарови, — дейди П. Котов, — ишни тўғри ташкил этишда. — Барча корхоналар сингари биз ҳам аралаш касбга эътибор бераяпмиз. Бу бир қурувчининг бир неча касбда ишлай олиши демакдир. Бригаданинг Г. Зокиров, В. Гриев, В. Котов, В. Казакеевич сингари аъзолари бу соҳада ҳамкасбларига ўрнак бўлиб, кунлик топшириқларини 130 процент бажармоқдалар.

Ғ. РАЗЗОҚОВ,
Тошкент трактор заводининг ишчиси.

• *Транспорт ва йўловчи*

БЕКАТДА ҚОРАЯСИЗ

Шаҳримиздаги трамвай бекатларида ёзнинг айни жазирама кунларида йўловчилар қуёш тафтидан қорайишяпти. Айниқса, 7, 8, 15, 16 ва бошқа маршрут трамвайларини Чорсуда кутаётган кексалар, болалик аёлларга қийин бўляпти. Ана шу бекат пойтахтимиздаги энг катта ва гавжум бозорга яқин бўлгани учун бу ерда ҳамиша юзлаб йўловчилар йиғилган бўлади. Улар куннинг иссиқ тафтидан қаёққа қочишни билмай, мутасадди ташкилотлардан нолишади.

— Автобус бекатларига соябон ўрнатиш расм бўляпти. Трамвай бекатларига қачон навбат келаркин?

— Трамвайга одам кам чиқади, деб ўйлашса керак.

— Завод ва фабрикаларнинг ишчилари асосан трамвайда ишга бориб келишларини ҳамма билади. Бироқ, бекатларга соябон ўрнатиш ҳақида юқоридан туртки бўлишини кутишади.

Бундай суҳбатларни ҳар куни эшитиш мумкин. Лекин йўловчиларнинг истаги истаклигича қолиб кетяпти. Мен ҳам куни кеча Чорсу бекатида трамвай кута-кута кийимбошим оқарди-ю, ўзим қорайдим.

Шаҳар ободонлаштириш бош бошқармаси раҳбарлари одамлар энг кўп йиғиладиган Чорсу бекатига соябон ўрнатилишига бош қўшишса, дуруст бўлар эди.

Л. ҲАМИДОВ.

ЎЗГАРУВЧАН МАРШРУТ

Шу йилнинг бошида комсомол майдонидан Собир Раҳимов метро станцияси ва Отчопар орқали Тошкент гўшт комбинатига 132-автобус маршрути очилди. Лекин йўловчилар қувончи узоққа бормади. «Йўловчилар оқими кам, план тўлмаяпти» деган баҳоналар билан бу маршрут автобуслари ўз қатновларини тўхтатдилар. Узоқ танаффусдан кейин яна 132-маршрут автобуслари Тошкент гўшт комбинатига қатнай бошлади.

Эндиликда маршрут шофёрлари яна йўловчилар кам деган баҳона билан бир кун ўз маршрутларида юришса, икки кун чўнтакка фойдаси мўл бўлган маршрутлар томон йўқ бўлиб кетишяпти. Шу кеча-кундузда 7-автопарк раҳбарлари 132-маршрутни йўққа чиқариш ниятида юришипти. Улар нотўғри йўл тутишяпти. Аслида бу маршрут автобусларини Фарҳод бозори бекати, Чилонзор метро станцияси, Ибн Сино ҳайкали, Дўмбробод, 2-пойафзал фабрикаси, Собир Раҳимов метро станцияси орқали Тошкент гўшт комбинати оралиғида қатъий график асосида «экспресс» қилиб юргизилса яхши бўларди. Юқорида санаб ўтилган бекатларда доимо йўловчилар кўп бўлади.

Ҳ. СОДИҚОВ,
Тошкент гўшт комбинати бухгалтери.

• ШАҲАР — ҚИШЛОҚҚА

ЎҚУВЧИЛАР ҲИММАТИ

Тошкентдаги ошпазлик билим юрти ўқувчилари ҳар йили Тошкент область Янгийўл районидаги «Янгийўл» совхози боғбонларига ғарқ пишган меваларни йиғиштириб олишда сидқидилдан кўмаклашиб келадилар. Шу кунларда 30 нафардан зиёд ўқувчи совхознинг 3-участкасидаги бригадаларнинг боғларида етилиб пишган эртанги олма, олхўри ва шафтолиларни теришмоқда. Улар кунига 6—7 тоннадан мева териб беришяпти.

— Бу ишда, — дейди бригадир М. Исабеков,— ўқувчилар жуда жонбозлик кўрсатяптилар. Уларнинг ҳар бири 280 килограммдан мева териш мажбуриятини олган. Ўқувчилар терган мевалар саралаш участкаларида сараланиб, пешма-пеш шаҳарликлар дастурхонига жўнатиляпти. Шунингдек, мевалардан компот, консерва, жем ишлаб чиқариш учун уларнинг бир қисми Янгийўл консерва заводига юборилмоқда.

Ғ. ҲАКИМОВ.
ТошДУ студенти.

* * *

СУРАТДА: билим юрти ўқувчилари А. Акимова билан З. Иброҳимова тасвирланган. Улар олма теришда бошқаларга ибрат бўлишмоқда.

Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

БУГУН

Байкал-Амур магистралида меҳнат қилаётган ишчиларга 60 тоннадан зиёд Ўзбекистон мевалари жўнатилди.

РАССОМ ШАРҲИ

СИМЁҒОЧ ХАСРАТИ

Девор қулаб тушса, қайта тиклаш мумкин. Томдан чакка ўтса, ремонт қилиш мумкин. Ўт тушса, ўчириш мумкин. Лекин мендек қийшайган электр симёғочини тўғрилаш ҳамманинг ҳам қўлидан келавермайди. Бир неча йилдан бери бир томонга оғиб ётибман. Аҳволим оғир. Мени даволовчи «шифокор»лардан — яъни, электр монтёрлардан дарак йўқ. Ильич нурларини хонадонларга доимо етказиб туришда менинг ҳам ҳиссам бор. Хизмат постимни маълум қиламан:

Чилонзор район, Байналминал кўчасидан Шарқ тонги кўчасига кирганда ўнг томонда 10-уй олдида (Чарх камолон маҳалласига қарашли) бир томонга оғиб, авария ҳолатида турибман. Қарасангиз кўзингиз тушади. Шу атрофда яшовчи хонадонлар бу ҳолимдан хавотирланиб тегишли жойга мурожаат этишган. Лекин бир натижа чиқмаяпти. Шаҳар электр тармоқлари корхонаси раҳбарлари бу камчиликни қачон тузатишади?

Симёғоч хасратини ёзиб олувчи:
Ю. ТОЛИПОВ,
ишчи.

ЛУҚМА

— Помидорингиз қанчадан?

— 80 тийин.

— Бир килоси-я, сал арзонроқ қилинг.

— Олсангиз шу. Бўлмаса ўзингиз биласиз.

НАЗОРАТСИЗ БОЗОРЧА

Агар шаҳримизнинг Студентлар шаҳарчасида жойлашган кичкинагина бозорчага ташриф буюрсангиз, шундай бахснинг гувоҳи бўласиз. Бу ерда ким ошди савдоси авжида. Нарх-навони ҳеч ким назорат қилмайди.

Қорақамиш бозорининг филиали ҳисобланган бу бозорчада Алижон Назаров паттачи бўлиб ишлайди. Лекин у Чиғатой дарвозадаги бозорчада ҳам ишлаши сабабли Студентлар шаҳарчасидаги нарх-наво, харидорларга қай даражада хизмат кўрсатилаётгани билан кам қизиқади.

Бу аҳвол қачонгача давом этаркин? Ушбу саволга шаҳар бозорлар бошқармаси раҳбарларидан жавоб кутамиз.

С. МИРЗАЕВ,
Б. ЭГАМҚУЛОВ,
ТошДУ студентлари.

ТО СПРАВКАЛАР БЮРОСИ

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

О. ҒАФУРОВА: Кўп бола билан шаҳримиз метросига тушганда фақат биттаси учун ҳақ тўламадик. Қолган тўрттасига беш тийиндан ҳақ тўлашга мажбур қилишди. Шу тўғрими?

Жавоб: Метрополитендан фойдаланиш тўғрисидаги амалдаги тартибларга мувофиқ метрога тушаётган ҳар бир йўловчи ўзи билан фақат битта етти ёшгача бўлган болани олиб ўтиши мумкин. Агар болалар биттадан кўп бўлса уларнинг неча ёшлигидан қатъий назар ҳар бир бола учун ҳақ тўлаш керак бўлади. Шу сабабли Сизнинг қолган фарзандларингизнинг ҳар биридан ҳақ олишиб, тўғри иш қилишган.

* * *

А. РАҲМАТУЛЛАЕВА: Сифон ичига солинган сувларни газлаштирадиган кичик газ баллонлари магазинларда сотилмоқда. Эшитишимча, шу баллонлар сотиладиган барча магазинлар бўшаган баллонларни алмаштириб беришлари мумкин экан. Шу тўғрими?

Жавоб: «Ташхозкультторг»дан бизга маълум қилишларича, ҳар бир бўшаган баллон янгиси билан алмаштириб берилади. Ҳар бир кичик газ баллони 13 тийин туриб, бўшаган баллонни топшириш билан 5 тийин ҳақ тўлаб, янги баллон олишингиз мумкин.

* * *

Ф. ОТАБОЕВ: Қорақамиш массивидаги уйларда яшаётганимизга ҳам ўн йилдан ошди. Ана шу уйимиз ремонтталаб. Шаҳримизда уйимизни ремонт қилиб берадиган бирор ташкилот борми?

Жавоб: Шаҳар уй-жой бошқармасига қарашли 2-ремонт қурилиш бошқармаси ҳамшаҳарларимиз уйларини ремонт қилиб бериш ишлари билан шуғулланади. Бу ремонт бошқармаси Чилонзор массивининг 4-кварталидаги 4-«а» уйда жойлашган. У ерга 2, 3, 33-автобусларда бориш мумкин. Телефонлар — 77-66-71, 77-83-45.

* * *

А. ОЛЛАБЕРГАНОВ: Савдо ташкилотларидаги «Шикоят ва таклифлар» дафтари неча кунда бир текширилиши керак?

Жавоб: Магазин ва бошқа савдо тармоқларидаги «Шикоят ва таклифлар» дафтари юқори савдо ташкилотлари томонидан камида бир кварталда бир марта текширилиши лозим.

Китобга ёзилган ҳар бир шикоят ўз вақтида текширилиши ва керакли чора-тадбирлар кўрилиши керак. Агар «Шикоят ва таклифлар» дафтари тўлиб қолган бўлса, янгисини юқори савдо ташкилотларидан олиш керак бўлади.

* * *

И. РАШИДОВА: Яқинда «Чайка» маркасидаги тикув машинаси сотиб олгандик. Негадир бузилиб қолди. Шуни қаерда тузаттирсак бўлади?

Жавоб: Шаҳримизнинг Весна кўчасидаги 223-уйда жойлашган «Техсложбитприборы» ишлаб чиқариш бирлашмаси усталари бузилган тикув машиналарини буюртма орқали тузатиб беришади. Бу ҳақдаги керакли маълумотларни 91-08-84 рақамли телефонга қўнғироқ қилиб билишингиз мумкин.

* * *

Г. АҲМЕДОВА, З. АБДУРАҲМОНОВА, Ф. УМАРОВА: Бу йил 8-синфни битирдик. Биз Чилонзордаги «Шуҳрат» мактаб-магазинига кириб ўқимоқчи эдик. Шу мактабга кириш учун қандай имтиёзлар бор?

Жавоб: «Шуҳрат» мактаб-магазинига кириб ўқиш учун «шаҳодатнома», маҳалладан справка, 6х9 см. ҳажмдаги фотосурат, ариза, автобиография ва ўқиган мактабингиздан характеристика олиб, ҳужжатларингизни топширишингиз керак бўлади. 8-синфни битириб ўқишга кирганлар олти ой ўқиб, саноат моллари билан савдо қилувчи кичик сотувчилик касбини эгаллашади. 54 сўмдан 63 сўмгача стипендия берилади. Навбатдаги ўқиш 1 августдан бошланади.

ТОШКЕНТ ТАРИХИДАН 100 ЛАВҲА

МИНЕРАЛ СУВ ҲАҚИДА

69-лавҳа

Дейдиларки, овқатланишдан беш-ўн минут олдин бир стакан сув ичиш фойдали. Англияда бўлса, масалан дастурхонга таом тортишдан олдин, сизга албатта бир графин оддий водопровод сувини келтириб қўйишади-да, хоҳлаганингизча ичинг дейишади. Мен бу анъанани синчиклаб синаб кўрган бўлсам ҳам яхши қаноат топа олмадим: ўша дамларда тоғ ирмоқларидан шалдираб тушаётгандай минг-минглаб томчилари билан вишиллаб турган «Тошкент минерал суви» ёдимга тушди.

Ҳар бир тошкентликнинг саратон жазирамасида ташналигини қондириб, унга бардамлик бахш этадиган ҳам ана шу ягона ичимликдир. Бироpта лимонад ёки пиво, ёки яқиндагина шаҳримизда пайдо бўлган «чет эллик меҳмон» — «пепси-кола» бу ичимлик билан рақобатлашолмайди. Бу ичимликлар барчасининг ўзига хос хусусиятлари бор. Лекин минерал сувнинг хусусиятлари ўзининг қандайдир устунлиги билан ажралиб туради. Бу сувни тонг саҳарда ва кечқурун, тушки овқатланиш чоғида ва кечки овқатгача болалар ҳам, катталар ҳам ичаберишлари мумкин. «Боржоми» ёки «Нарзан» ҳаммага ҳам тотли бўлавермасада, лекин Тошкент сувини ҳар қандай киши ҳам бажонидил ичаверади.

Ҳар куни биз магазинлардан ўнлаб бутилкада сотиб оладиган ана шу Тошкент сувининг таркиби ҳақида кўпгина нарсаларни биламизми?

Бунинг учун аввало тарихга бироз экскурсия қилишга тўғри келади.

Ўтган асрнинг охирларида Тошкентга келган ишбилармонлар ўзларининг капиталини ишлатиш, унинг фойдасини бир неча баробар чиқариб олиш мақсадида ҳар қандай ишга қўл уриб кўрганлар Тошкентнинг жазирамали саратони ҳам ишбилармонларнинг эътиборидан четда қолган эмас. Улар ана шу жазирамадан фойдаланиб, пулни кўпайтиришга ҳаракат қилиб қолганлар. Масалан, инженер П. Апрелков, сунъий муз ишлаб чиқариш бўйича завод қуриб, ҳар бир пуд музни 30 тийиндан 40 тийингача пуллайберган. Немис Н. Гринберг бўлса, 1869 йилда ана шу мақсадда мўъжазгина завод қуриб, «Минерал сув» ишлаб чиқаришни бошлаб юборган. Ўша замондаги кишиларнинг билдирган фикрича, Гринбергнинг тайёрлаган сувлари ғоятда ёмон сифати ва баланд баҳоси билан кишиларга унчалик манзур бўлган эмас.

Орадан кўп ўтмай, яна бир неча ишбилармонлар ана шундай ишлаб чиқаришни авж олдириб юбордилар. Улардан бири Коган минерал сувларни сотиш учун шаҳарда 19 та ихтисослашган дўконни очиб юборган. Ўша ичимлик — минерал сув деб аталган, ҳозирги тасаввуримиз билан қарайдиган бўлсак унда минералликка хос ҳеч вақо бўлмаган. Бу корчалон оддий қудуқ сувига шакар ва лимон кислотасини аралаштириб, бошқалар эса қўлбола моддаларни тиқиштириб пуллайберишган. Шундай қилиб, лимонадга ўхшаш яхна, арзон ичимлик тайёр бўлаверган, жазирамали кунларда тошкентликлар бу сувни талашиб ичишаверган.

Бу гаплар Тошкент минерал сувига бевосита алоқаси бўлмаса ҳам ундан олдинги ўтмиш воқеаларидир. Ўша пайтларда Россиянинг пул ишқида куйиб-пишган бундай корчалонлари Кавказнинг чинакам минерал сувларидан баҳраманд бўлишган. Тошкентда эса бундай шифобахш сувлар ҳақида гаплар ҳали етиб келмаган эди.

Тошкент минерал суви таржимаи ҳолининг бошланиши жуда ҳам ғаройиб...

40-йилларнинг охирида Тошкент территориясида ана шу районда нефть ва газ бойликлари борлигини аниқлаш мақсадида бир неча разведка қудуқлари бурғилаб кўрилган. Улардан бири шаҳримизнинг «Победа» боғи территориясида, иккинчиси эса «Пишчевик» (ҳозир бу ерда сув спорти саройи жойлашган) стадионида ер қаърига қараб бурғиланган. Геологларнинг бахтига у ва бу қудуқдан ҳам 1600—2000 метр чуқурликдан нефть ўрнига ҳарорати 70 даража иссиқликда қайноқ сув шалола бўлиб отилиб чиққан.

Шундан кейин олимлар бу сув билан қизиқиб қолишди. Чунки одатда минерал сувларда даволаш хусусиятлари бўлади. Тахминлар тасдиқланди. 50-йилларнинг бошларида Семашко номли курортология ва физиотерапия илмий-тадқиқот институтида ўтказилган кенг тадқиқотлар ана шу сувнинг ошқозон-ичак йўли, жигар, бўғинлар ва пайлар, асаб системаси, тери касалликларини даволашда самараси жуда ҳам юқори эканлигини кўрсатди. Тошкент минерал суви таркибида кўпгина газлар ва майда элементлар борлиги туфайли беморларнинг организмига яхши таъсир кўрсата бошлади. Ўша пайтдан буён институтда балнеологик даволаш мақсадида бу сувдан кенг фойдаланила бошланди. Қулайликни қаранки, сув чиқадиган қудуқнинг ўзи ҳам ана шу институт бағрида экан. Бу сув саноатчиларнинг ҳам диққатини жалб этиб қолди. 1950 йилдан бошлаб аввалига тажриба тариқасида, кейинчалик эса кенг қўламда уни сунъий углекислота билан газлаштириб, шиша идишларга қуйиб чиқариш бошланди. Дастлаб цех, шундан кейин эса бутун бир минерал сувлар заводи пайдо бўлди. Бу корхона ҳам Семашко номли институт ёнгинасида жойлашган.

Иккинчи кекса қудуқ ҳам эътибордан четда қолиб кетмади. Сув спорти саройи ана шу бебаҳо манбадан ўз мақсадларида анчадан буён фойдаланиб келмоқда.

Шаҳримизни минерал сув билан тўйинтириб турган Тошкент ёнгинасидаги артезиан ҳавзаси кенг қўламда қулоч ёзиб кетган. Ҳозирги пайтда шаҳар атрофида даволаш мақсадларда фойдаланилаётган ўнга яқин қудуқ ишлаб турибди. Улардан бирининг базасида машҳур «Тошкент минерал сувлари» шифохонаси қад кўтарган, бошқа қудуқлардан эса Луначарский шоссесидаги стационарлар ва тўқимачилик комбинатининг территориясидаги даволаш ванналарига ана шу сув қуйилиб келмоқда. Тошкент яқинидаги минерал сув ҳавзасидан қўшниларимиз — Қозоғистондаги «Сари-Оғоч» курорти ҳам фойдаланмоқда.

Тошкент минерал суви солинган ваннани қабул қилиш бизнинг ҳар биримизга шарт бўлмаса ҳам, лекин бу сув ҳаммамиз учун бебаҳо ва фойдали эканлигини яхши билишимиз керак. Йўқ, мен сувимизнинг шуҳратини кўкларга кўтараётганим йўқ, уни бошқа сувлардан устун қўймаётирман. Ҳар ҳолда бундай пайтда сувларни бирбирига таққослаш мураккаб. Мутахассисларнинг ҳисоблашларича бизнинг Тошкент минерал сувимиз таркиби, хусусиятларига яқин ва тенг келадиган сув йўқ. Шунинг учун ҳам «Тошкент» сувини «Нарзан» ёки «Боржоми»га ўхшайди деб бўлмайди.

Тошкент минерал суви пайдо бўлиши биланоқ олим ва мутахассисларнинг эътиборини жалб қила бошлади. Элликинчи йилларда ундан фойдаланишнинг хилма-хил усуллари кун тартибига қўйилган: турар-жойларни, теплицаларни иситиш, саноатда қўлланиш... Қудуқ қазилгандан кейин текин ва иссиқ ер остки бойлигидан фойдаланабериш мумкин.

Кейинчалик бу фикрлардан воз кечилди. Бундай қимматбаҳоли минерал сувни шу йўл билан ишлатиш худди талон-тарожликнинг ўзи бўлар эди. Чунки унинг запаси ҳам чексиз эмаску.

Кейинги пайтларда минерал сув сейсмологларнинг ҳам диққатини жалб этиб қолди: Тадқиқотларда аниқланишича ер остида юз берадиган ҳар хил аломатлар унинг таркибида ўзгаришлар ҳам содир қилар экан.

Биз тошкентликларни эса минерал сув биринчи навбатда ташналикни қондириш нуқтаи назаридан қизиқтиради. Ана шу мақсадда жазирамали кунларда бу сув етишмай қолса ҳам уни деярли меъёрида тайёрлаб чиқаришмоқда. Илгари пайтларда унинг химиявий состави каби бу маслаҳатни этикетка қоғозида ўқиш мумкин эди. Эндиликда нечундир бу ёзувларни йўқотиб юборишди. Ишлаб чиқариш сўзсиз ортиқча юмушлардан ҳоли бўлган бўлса ҳам, «Тошкент минерал суви» эса ютқазганга ўхшайди. Чунки этикетка буюмнинг паспортидир. Мамлакатимиздаги минерал сувлар ишлаб чиқарадиган барча шаҳарларнинг ана шундай сувларида бундай этикеткалар бор.

Этикеткаларнинг йўқлиги минерал сувимизга бўлган муносабатимизни ўзгартирмайди. Умуман «Тошкент минерал суви» саратоннинг жазирамали кунларида роҳатижон бўлиб, ташналигимизни дарров қондиради.

А. ТЮРИКОВ.

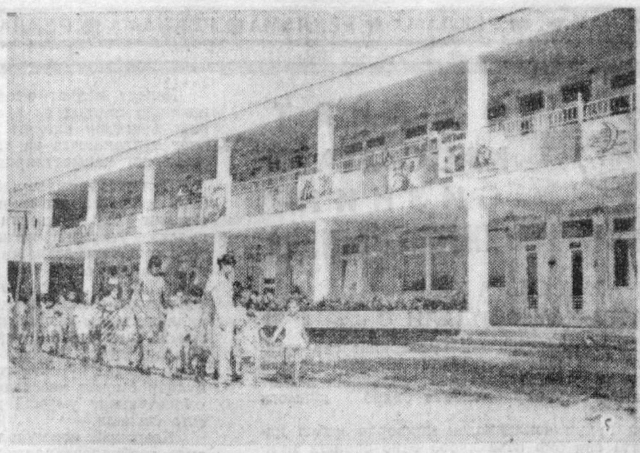

Акмал Икромов районидаги 531-болалар боғча-яслиси ишга туширилганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. 6-қурилиш трестининг 32-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари томонидан фойдаланишга топширилган бу боғча-яслида асосан райондаги «Чевар» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси тикувчиларининг болалари тарбияланишади.

СУРАТЛАРДА: чапда боғча-яслининг умумий кўриниши тасвирланган. Ўнгдаги суратда эса кичкинтойлар билан навбатдаги машғулот ўтказиляпти.

Р. Альбеков фотолари.

• Маданият хабарлари

ШАРИПОВЛАР КУЙЛАЙДИ

Шариповлар оилавий ансамбли грампластинкага ёзган программага шашмақом ва Ўзбекистондаги замонавий композиторларнинг асарлари кирди. Самарқандлик бу ҳаваскор коллектив фольклор санъати анъаналарини эъзозлаши, юксак савияда ижро этиши боисидан халқ куйлари шинавандаларига манзур бўлди. Унинг олти нафар қатнашчиси — икки авлод, турли касбкор кишиларидир. Амин ака Шарипов — инженер, унинг укаси Раҳим — врач, ансамблнинг яна бир қатнашчиси — музика раҳбари Тўрақул Ҳакимов М. Ашрафий номли Тошкент давлат консерваториясини битирган.

8-синф ўқувчиси Фирдавс Ниёзов санъаткор оиланинг энг ёш ижрочисидир. У «Самарқандим» қўшиғи билан илк бор концертда қатнашди. Бу қўшиқни Амин Шарипов шоир Ҳ. Яҳёев шеърига басталаган.

Шариповларнинг қўшиқчилигига профессионал музикачилар ҳам ёрдам бермоқдалар. Масалан, улар Ўзбекистон ССР халқ артисти Тошкент радиосининг «Шашмақом» ансамбли хонандаси Ориф Алимаҳсумов билан кўпдан бери дўстлашиб келадилар.

(ЎзТАГ).

Яқинда фотомухбиримиз М. Нуриддинов Ўзбекистон радиоси уйида бўлиб бир нечта фотосуратлар олиб қайтди. Юқоридаги суратда фонотека мудири Жамила Ражабовани кўриб турибсиз. У 23 йилдан бери шу даргоҳда баракали меҳнат қилиб келади. Пастдаги суратда эса овоз ёзиш студиясининг ишчан оператори У. Саидазовани иш устида кўриб турибсиз.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ШАХТЁРЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

ПРАГА. Чехословакия шахтерлари йилнинг биринчи ярмини муваффақиятли тугаллаб, халқ хўжалигига пландан ташқари 600 минг тоннага яқин кўмир етказиб бердилар. Шимолий Чехия ва Соколово қорамтир кўмир ҳавзаларининг materialconchilar...

ҒОЛИБЛАР РАПОРТИ

ГАВАНА. Социалистик Куба меҳнаткашлари 26 июлда нишонланадиган миллий қўзғолон куни шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятлар бажарилганлиги тўғрисида рапорт бермоқдалар.

Карденас шаҳридаги темир йўл ускуналари ишлаб чиқарувчи завод ишчилари меҳнатда муҳим ғалабани қўлга киритдилар. Бу корхона планлаштирилган ишлаб чиқариш қувватига муддатидан бир ой илгари эришди.

Сантьяго-Де-Куба вилоятидаги энг йирик сутчилик комбинатининг коллективи йилнинг биринчи ярми планини ошириб бажариб, мамлакатга қўшимча равишда қарийб 13.5 миллион песолик маҳсулот берди.

КамАЗга юборилди

БЕРЛИН. Дрездендаги «Роботрон» комбинатида ишлаб чиқарилган «ЕС—1055» маркали янги электрон-ҳисоблаш машинаси Кама автомобиль заводига юборилди. Корхона шу йилнинг бошидан буён бу билан 27 та шу хилдаги машинани етказиб берди.

Бундай машиналар ўтган беш йилликда кўплаб ишлаб чиқарила бошланди. Мутахассислар уларни янги авлод техникаси деб атамоқдалар. Бу машиналар бир секундда 480 минг операцияни бажара олади ва берадиган самараси жиҳатидан жаҳондаги энг яхши машиналардан қолишмайди. Ана шу электрон-ҳисоблаш машиналари Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар электрон-ҳисоблаш машиналари ягона системасига асос қилиб олинган. Бундай машиналарни ишлаб чиқариш «Роботрон» комбинатига топширилганлиги бежиз эмас. ГДР электрон саноатининг байроқдори бўлган бу комбинат қудратли ишлаб чиқариш ва илмий-тадқиқот базасига эгадир. Ҳозирги вақтда комбинатда ҳар 13 соатда биттадан ҳисоб қурилмаси ишлаб чиқарилмоқда.

«ЕС—1055» машинаси социалистик меҳнат тақсимотининг афзалликларини ёрқин кўрсатиб берувчи намуналарнинг биридир. Қардош мамлакатларнинг илмий ва ишлаб чиқариш коллективлари бундай электрон-ҳисоблаш машиналари лойиҳаларини биргаликда тузиб чиқиш билан чекланмай, уларни ишлаб чиқаришда ҳам қатнашмоқдалар. Электрон-ҳисоблаш машиналари учун керакли бир қанча мураккаб схема ва бошқа элементларни Болгария, Венгрия, Совет Иттифоқи, Чехословакия «Роботрон» комбинатига юбориб турибди.

Қардош мамлакатлар ўртасида шу соҳага доир 50 дан ортиқ битим тузилганлиги микроэлектроникада социалистик иқтисодий интеграция нақадар кенгайиб кетганлигини тасдиқлайди.

Асарлари энг кўп таржима қилинадиган автор

ПАРИЖ. В. И. Ленин ҳамон дунёда асарлари энг кўп таржима қилинаётган автор бўлиб қолмоқда. ЮНЕСКОнинг бу ерда босиб чиқарилган навбатдаги библиографик тўплами — «Индекс трансляционум»да келтирилган маълумотлар ана шундан далолат беради. Тўпламда дунёнинг турли мамлакатларида 1977 йилда босма нашрларининг бир тилдан бошқа тилга қилинган таржималари тўғрисидаги маълумотлар берилган. ЮНЕСКОнинг маълумотларига кўра, ўша йили В. И. Ленин асарларининг таржималари турли тилларда 498 марта нашр этилган.

Ҳозирги замон сиёсий арбобларининг асарлари орасида 1977 йилда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг асарлари энг кўп — 223 марта таржима қилинган.

ЮНЕСКО тўпламининг далолат беришича, СССР таржима қилиш миқдори жиҳатидан дунёдаги биринчи мамлакатдир. 1977 йилда 6.937 асар таржима қилинди.

Дунёдаги ҳар хил авторларнинг 1.604 асари таржима қилинган Қўшма Штатлар, СССР, ГФР, Испания, Нидерландия, Япония ва Даниядан кейин еттинчи ўринни эгаллайди, холос.

Қуролли иғвогарлик

ПНОМПЕНЬ. Таиланд харбийлари Кампучия Халқ Республикасига қарши қуролли иғвогарликни давом эттириб, унинг суверенитети ва территориал бутунлигига сурбетларча ҳамла қилмоқдалар.

Кампучия ахборот агентлиги СПК хабар беради: Таиланд ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари 21 июндан 30 июнгача республика осмонини 18 марта бузиб ўтди. Таиланд артиллерияси Кампучиянинг чегара районларини 208 мартадан зиёд қаттиқ тўпга тутди. Янчиб ташланмаган ва Таиландда бошпана топган полпотчи шайкалар артиллерия ўти остида Кампучия Халқ Рсепубликаси территориясига, жумладан Преахвихеа вилоятига бостириб кириш учун бир неча бор уриниб кўрдилар.

Кампучия халқ қуролли кучлари жангчилари иғвогарликларга қаттиқ зарба бермоқдалар.

Кескинликни юмшатиш учун

БРАЗЗАВИЛЬ. Конго Меҳнат партияси Марказий Комитетининг Раиси, Конго Халқ Республикаси Президенти, Министрлар Советининг Раиси Д. Сассу Нгессо тинчлик ва кескинликни юмшатиш, ёппасига ва батамом қуролсизланиш учун, қуролланиш пойгасига қарши курашиш кераклигини айтди.

У Конго ва чет эл журналистлари учун бу ерда ўтказилган матбуот конференциясида сўзга чиқиб, Ҳинд океани тинчлик зонасига айлантирилиши керак, деб таъкидлади. КХР Президенти «халқаро терроризмга қарши кураш» деб аталмиш кампанияни авж олдириб юборган Америка маъмуриятининг риёкорлигини қоралади.

СССР билан КХР ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида шу йил 13 май куни Москвада имзоланган шартнома — реал ҳамкорликка, бу ҳамкорликни яна ҳам юқори даражага кўтаришга бўлган сиёсий хоҳиш-иродaнинг ифодасидир, дейди Д. Сассу Нгессо.

У КХРдаги ички сиёсий вазият тўғрисида гапириб, мамлакат ҳаётининг барча соҳаларида Конго Меҳнат партиясининг роли муттасил ошиб бораётганлигини қайд этди. Д. Сассу Нгессо Конго экономикасида муҳим роль ўйнаётган кооператив ҳаракати юксалиб бораётганлигини уқтирди.

СОТҚИН ҚОТИЛЛАРГА ЗАРБА

КОБУЛ. Афғонистоннинг энг катта шаҳарларидан бири — Кандаҳор мамлакат жанубида, Покистон чегарасидан атиги 100 километр берида жойлашган. Шу сабабли бу ерда Покистондаги одам ўлдиришни ўзига касб қилиб олган каллакесарлар ва қўпорувчилар тайёрлаш лагерларидан Афғонистон-Покистон чегараси бўйлаб ташлаб кетилаётган босмачи тўдалар кейинги ойларда жуда зўр бериб ҳаракат қила бошладилар.

Халқ қуролли кучлари билан аҳолини талон-тарож қилган, мактабларни, касалхоналарни, давлат муассасаларини портлатган сотқин қотилларга шаҳар меҳнаткашларининг мадади билан кескин зарба бердилар. Операциялар чоғида Покистон, Хитой, Америка ва Миср тамғалари қўйилган кўп миқдордаги қурол-яроғ, мина, граната ва бошқа ўқ-дорилар қўлга туширилди. Қамоққа олинган қўрбошилар Кандаҳор аҳолиси — ишчилар, хизматчилар, деҳқонлар, ҳунармандлар, савдогарлар олдида, мана шу жиноят-кор босмачиларни тор-мор этишда қатнашган кишилар олдида жавоб бердилар. Катта стол устига ажал қуроллари ва ўқ-дорилари ёйиб қўйилди.

Қўлга туширилган газандалар — қуролни қаердан олдингиз, қотиллар қандай мақсадларни кўзлаган эдилар, ўғирлаб олинган мол-мулклар қаерга юборилди?, деган ва бошқа кўпгина саволларга жавоб бердилар.

Кандаҳор атрофига босмачилик билан шуғулланиб келган тўдалардан бирининг қўрбошиси — Ҳамидулла Покистонда тайёргарлик кўрган, унинг тўдаси ўша ерда тузилиб, сўнгра АДР территориясига юборилган. Бу тўда шаҳардаги бир неча мактабга ўт қўйиган, партия активларини, шунингдек қотиллар билан ҳамкорлик қилишдан бош тортган кишиларни ўлдирган, юз минглаб сўм пулни ўғирлаган. Ҳамидулланинг иқрор бўлиб айтишича, босмачилар тўдаси Исломободдан мунтазам равишда қурол-яроғ олиб турган. Талончилик йўли билан йиғилган пулларни эса Покистонда уя қуриб олган ўз хўжаларига юбориб турган. Газандалар аҳолини чўчитиш учун бевосита зўравонлик қилганлар. Шу билан бирга улар чет элларда босилган варақаларни ва бошқа қўпорувчи алабиётларни тарқатганлар.

Қўрбошиларнинг иқрор бўлиб айтган гаплари шаҳар аҳолисини ғазаблантирди. «Ислом динининг ҳимоячилари» деб аталган мана шу газандалар дастидан ўз қариндош-уруғлари, ёр-биродарларидан жудо бўлган кишиларини айниқса, дарғазаб қилди.

Қурол-яроғ ҳам, ташвиқотчилик найранглари ҳам Афғонистон мусулмон меҳнаткашларини алдай олмайди ва чўчитмайди, дейди мовут фабрикасининг ишчиси Муҳаммад Ғафур. АДР халқининг озодлиги, хавфсизлиги ва тинч ҳаётига тажовуз қилган ҳамма кишилар мана шундай шармандаи шармисор бўлишлари муқаррар, деб таъкидлади ишчи.

• Фан — ишлаб чиқаришга

ҒАЛАТИ ОБИ ҲАЁТ

Ачиб қолган сутни нима қилиш керак?

— Тўкиб ташлаш керак, — дейди тажрибасиз уй бекаси.

— Ундан творог қилса бўлади, — дейди сут саноатининг мутахассислари.

— Аслига келтириш керак, — деб маслаҳат беради Тошкентдаги «СредазНИИгаз» институтининг олимлари.

Махсус конструкциядаги ваннага лаборант ачиб қолган сутни қуяди ва унга иккита электрод тушириб, установкани электр тармоғига улайди. Беш минут ўтганидан кейин стаканга яна янги, тотли нормал сут қуйилади.

Бу қанақанги фокус бўлди, нима учун уни газчилар намойиш этяптилар?

Бу ерда гап фокус ҳақида эмас, балки институт олимлари С. Алехин, В. Бахир, У. Мамажонов, Н. Марьампольский кашф этган ниҳоятда қизиқарли ҳодисадан фойдаланиш усулларидан бири тўғрисида бораётир.

* * *

Луғатга кўра «активация — моддани фаолиятсиз ҳолатдан фаолиятли ҳолатга ўтказиш фаолиятли ҳолатни кучайтиришдир». Алхимик қаттиқ моддани ҳовончада туйиб кукунга айлантиргани-да у энг оддий активация методи — механик методдан фойдаланганди. Физик метод ҳам бор — у ўттизинчи йилларнинг охирида бизнинг мамлакатимизда кашф этилган. Энди бўлса ўзбекистонлик олимлар суюқ муҳитни электр воситасида активлаштириш методини топдилар.

Бу ишлар бундан бир неча йил аввал бошланди. Ўшанда «СредазНИИгаз»да мана шу проблемага бағишланган изловчи группа тузилганди. Бир куни сувдан ток ўтказиб электрод туширилган сувда қандай ўзгаришлар юз берганлигини текширишга қарор қилишди. Умуман олганда ўзгаришлар одатдагича бўлди. Электрохимия қонунларига мувофиқ анод ёнидаги сув қимизак хоссага, катод ёнидаги сув эса ишқорий хоссага эга бўлди. Лекин электрохимик таъсирдан сўнг сувнинг потенциал энергияси ғоятда ошиб кетганлиги кишини ҳайратда қолдирди.

— Хўш, бунда нималар рўй берди?

Кейинчалик аниқланишича, ток таъсири натижасида анод қисмидаги сувда мусбат зарядлар, катод қисмидаги сувда эса манфий зарядлар кўпайиб кетган. Мана шу ортиқча энергия запаси сувнинг «кислотавий» ва «ишқорий» хоссаларини зўрайтириб юборган.

Жараён механизмини тушуниб етиш учун бир неча йил керак бўлди. Активлашган сув ишлатиладиган соҳа тезроқ топилди.

Институт нефть ва газ саноатида ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштиришни мақсад қилиб қўйди. Шундай қилиб, шу ғалати сувда энг аввал танакор эритмаси тайёрлаб кўрмоқчи бўлишди.

Гил, сув, қорамтир кўмир, ўювчи натрий ва бошқа моддалар аралашмасидан иборат шу эритма қудуқ ковлаш ишини енгиллаштириш учун унга қуйилади. Бунақанги эритма кўп керак бўлади, дала шароитларида уни тайёрлаш мушкул ва қимматга тушади: моддалар дозаси ғоятда аниқ олиниши, аралашма синчиклаб қориштирилиши керак. Бошқа мушкулотлар ҳам бор.

Гил активлаштирилган сувга солинганида ўювчи натрий қорамтир кўмир, қимматбаҳо пластификатор моддаларсиз ҳам иш кетавериши маълум бўлиб қолди. Шундай қилиб, бояги моддаларни ташиб келтирадиган транспорт бўшайди, улар сақланадиган омборлар ҳам бўшайди, уларни аралаштириш учун кетадиган энергия ҳам керак бўлмай қолади. Энг муҳими эса эритманинг хоссаси аниқ ростланади ва бунинг натижасида пармалаш тезлашиб, арзонга тушади.

Бу ишларнинг ҳаммаси олтита экспериментал қудуқ қазишда исбот этилди. шунинг учун ҳам янгилик тезда ишлаб чиқаришга жорий этила қолди. Институт конструкторлари иккита саноат установкасининг чизмаларини тайёрладилар: Бири сувни активлаштиради, иккинчиси эса ишлатилиб бўлган эритмани қайта ишлайди. Иккала аппарат Қўқондаги «Большевик» заводида кўплаб ишлаб чиқарила бошлади. Бу ердан мамлакатнинг газчилари ва нефтчилари бу йил 100 комплект самарали ускуна оладилар. Ҳисобга кўра, шуларнинг ҳар бири бир йилда 30 минг сўм пул тежайди.

Бу орада активлаштирилган сувнинг янги-янги мўъжизавий хоссалари топилаверди. Унга цемент қорилганида ғоятда пишиқ тош ҳосил бўлди. Аппаратга денгиз суви қуйилса, орадан бир неча минут ўтгач сув таркибидаги ҳамма туз унинг тубига оппоқ бўлиб чўкди. Активлаштирилган сув микроблар устига қуйилганида уларнинг ҳаммаси қирилиб кетди.

Институт ходимларидан бири бир парча гўштга шу сувдан пуркаган эди гўшт деразa пештахтасида бир неча кун турганидан кейин ҳам янгилича қолаверди. Бошқа бир ходим ундан озгина ичиб кўрди. Ҳеч нарса сезмагандек эди, лекин кечга томон унга бир неча кундан бери азоб бериб келаётган ангина йўқолди. Учинчи бир ходим шу сув билан бошини ювган эди — эски соч касаллигидан ҳоли бўлди. Шу сувга ботириб олинган чигит бошқаларидан тезроқ униб чиқди, қўлдаги ярачақалар тезроқ тузалди, унинг бошқа ажойиб самаралари ҳам намоён бўлди. Шунинг учун бўлса керак, кимдир ишқорий катод сувини «оби ҳаёт» деб, қимизак анод сувини эса «оби заққум» деб атаб юборди.

Мақоламиз бошида айтилган тажриба Тошкентдаги сут бирлашмасини қизиқтириб қолди. Бу ерда ҳозир сутни асил ҳолига келтириш ва творог тайёрлаш энг яхши режимлари танлаб олинмоқда. Пойтахт медиклари ҳам «оби ҳаёт»ни ўрганмоқдалар: мутлақо кутилмаган натижалар олинмоқда.

— Активлаштирилган сувни тадқиқ этишда мамлакатнинг 30 та корхонаси ва ташкилоти билан ҳамкорлик қиляпмиз, — деди «СредазНИИгаз» институтининг директори, профессор У. Мамажонов. — Бу технология чиқитсиз ишлаб чиқаришни барпо этишда, нефть ва газ қазиб олиш ва озиқ-овқат саноатида, қурилиш, биология, медицина, қишлоқ хўжалигида янгилик яратса керак деган умиддамиз. Активлаштирилган сув ўсимлик касалликлари ва зараркунандаларига қарши курашда ёрдам бериб, бир қанча экинларнинг ҳосилдорлигини ошираётганлиги, шифобахш хоссаларга эгалиги аниқланди.

Ҳар бир янги эксперимент билан янгилик қўлланиладиган соҳа кенгайиб бормоқда. «СредазНИИгаз»да электроактивация ҳодисаси асосида 130 та ихтиро қилинди.

(ЎзТАГ).

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

3 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

17 ИЮЛЬ, 1981 й.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
2-АВИАЦИЯ ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти авиация саноати учун қуйидаги ихтисосликлар бўйича малакали мутахассислар тайёрлайди: учиш аппаратларининг слесарь-йиғувчиси, программа билан бажариладиган станокларнинг оператори, токарь-йўнувчи, токарь (токарь-револьверчи, токарь-каруселчи) —программа билан бошқариладиган станокларнинг оператори, слесарь-ремонтчи, фрезерчи (токарь-йўнувчи); программа билан бошқариладиган станокларнинг оператори, контроль-ўлчов асбоблари ва автоматиканинг созловчиси(программа билан бошқариладиган станокларнинг созловчиси).

БИЛИМ юртига 15—25 ЁШДАГИ, 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТЛАР ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Ўқиш муддати: 8 синф ҳажмида маълумотлилар учун— 3 йил. Билим юртини битирувчилар тугалланган ўрта маълумот билан бир йўла ихтисослик дипломини оладилар. Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар шу соҳа бўйича олий ўқув юртларига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар, 10 синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати — 10 ой.

Уч йиллик ўқиш муддатига қабул қилинган ўқувчилар овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар; 10-синф ҳажмида маълумотлилар эса ойига 64 сўм 70 тийин ҳажмида стипендия оладилар.

Билим юртида Тошкент шаҳридаги ана шу соҳага оид олий ўқув юртларига кириш учун тайёрлов курслари ишлайди. Барча ўқувчилар ишлаб чиқариш практикасида бўлганларида ишланган иш ҳақининг 33 процентини оладилар. Ўқиш муддати умумий меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади. Программали ускуналар билан таъминланган, янги техника воситалари билан жиҳозланган 13 та фан кабинети бор. Бокс, эркин ва классик кураш, футбол, волейбол, эшкак эшиш спорт секциялари ишлайди. Бадиий ҳаваскорлик, вокаль-чолғу ансамбллари, авиамоделизм тўгараклари бор.

Билим юртини битирганлар Абу Райҳон Беруний номли Тошкент политехника институти, шунингдек бошқа олий ўқув юртларининг кечки ва сиртқи бўлимларига имтиёзли шароитда киришлари мумкин.

Ўқувчилар билим юртини битирганларидан кейин уларга В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида ихтисосликлари бўйича иш берилади.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ (якшанбадан ташқари) СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Тошкент областидан келган ўқувчилар ётоқхоналардан жой оладилар.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилади: гувоҳномалар: туғилганлиги тўғрисида(ёки паспорт), маълумоти тўғрисида справкалар: ота-онасининг (бирортаси) иш жойидан, турар жойидан; мактабдан характеристика, таржимаи ҳоли, 8 та фотосурат (4х5 см).

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, У. Юсупов кўчаси, Авиация проезди, 10-уй. Телефон 41-89-01.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
57-ТОШКЕНТ ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1981— 82 ўқув йили учун
ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Металл бўйича токарь, фрезерчи, саноат ускуналари ремонти бўйича слесарь-механик, механика-йиғув ишлари слесари, саноат ускуналари ремонти бўйича электромонтёр, электр пайвандчи, мебелчи-дурадгор, механик ишлов бўйича техника контроли бўлими контролёри; кабель ишлаб чиқарувчи электромонтёр, саноат холодильник қурилмаларига хизмат кўрсатиш ва ремонт қилиш бўйича машинист. Ўқиш муддати — 3 йил; металл бўйича токарь, механика-йиғув ишлари слесари, Ўқиш муддати —1 йил.

Билим юртига 8— 10 синф ҳажмида маълумоти бўлган йигит ва қизлар қабул қилинадилар.

3 йил муддатли группаларда ўқиганларга ўрта ҳунар-техника билим юртини тамомлаб чиққанлиги тўғрисида диплом берилади.

Ўқиш даврида 8 синф ҳажмида маълумот билан ўқувчиларга байрамларда ва ишга кийиладиган кийим-кечак бепул берилади, уч маҳал иссиқ овқат билан таъминланади. 10 синф ҳажмида маълумотлиларга ойига 30 сўм стипендия берилади. Ишлаб чиқариш практикаси даврида топган иш ҳақининг бир қисми берилади.

Бошқа шаҳарлардан келганларга ётоқхона берилади (саноат холодильник қурилмаларига хизмат кўрсатиш ва ремонт қилиш бўйича машинист касби бундан мустасно).

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИЛАДИ.

Билим юртини имтиёзли диплом билан тамомлаганлар олий ва ўрта махсус билим юртларига ўқишга юбориладилар.

Билим юртида спорт секцияси ҳамда бадиий ҳаваскорлик тўгараги ишлаб турибди, ёзги дам олиш базаси мавжуд.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: ариза, маълумоти тўғрисида шаҳодатнома ва мактабдан характеристика,паспорт ёки туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома; соғлиғи тўғрисида, турар жойидан, ота-онасининг иш жойидан справкалар; 6 та фотосурат (3х4 см. ҳажмида).

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, 164-алоқа бўлими, Високовольт массиви, 3-сектор (метронинг «М. Горький номли станция»сидан 4-автобусга ўтириб, «7-поликлиника» бекатигача; 13, 22-трамвайлар; 18-троллейбуснинг «Маиший хизмат уйи» бекатигача борилади).

А. С. ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИНИНГ
ЁЗГИ ТЕАТРИДА
23—24 июль соат 21.00 да
Андижон область давлат филармониясининг хушовоз хонандалари

САНОБАР РАҲМОНОВА
ВА
ИЛҲОМЖОН ЖЎРАЕВ
ИШТИРОКИДА

КОНЦЕРТ

ҚАТНАШАДИЛАР: Р. Ғафуров, О. Сафаров, М. Қурбонов, М. Турғунов, М. Ашурова, Д. Қодирова, Р. Раҳматуллаева, М. Ўринбоева, Г. Алимова, Ў. Ҳайдарова, Ш. Сойибжонов ва бошқалар.

Билетлар сотилмоқда.

ГДР ДАВЛАТ ЦИРКИНИНГ СОВЕТ ДИРЕКЦИЯСИГА

билет сотувчи кассир, 1—2 классли шофёр, секретарь-машинистка, немис тилини биладиган таржимон

КЕРАК

Иш кўчма характерда.

44-64-11 телефон номери бўйича справкалар олиш мумкин.

Ҳамза районидаги Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий номли 227-ўрта мактаб томонидан **Дадабоев Одил** номига берилган 602268 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ОМОНАТ КАССАЛАРИ СИЗНИНГ ХИЗМАТИНГИЗДА

ЖАМҒАРМА СИЗГА ҲАМ, ДАВЛАТГА ҲАМ ФОЙДАЛИ

Омонат кассаларга ўтказиб қўйилган пулларнинг сир тутилиши, уларнинг тўла сақланиши ва эгасининг дастлабки талаб қилишида пулни тўла ва қисман ҳолда қайтарилишини давлат кафолатлаб қўйганлигини ҳар бир омонатчи билиб қўймоғи лозим.

Омонат кассалари пулни чекланмаган миқдорда қабул қилади, омонатчига битта ёки бир неча ҳисоб очиб бериши мумкин.

Катта ёшли, шунингдек балоғат ёшига етмаган ҳар бир совет граждани омонат кассаларнинг омонатчиси бўлишига ҳақлидир. Омонатларни омонат кассаларда сақлаш муддати чекланмайди. Омонатчи ўз жамғармасини бир ва бир неча кишининг, улар қонуний меросхўр ҳисобланишларидан қатъи назар, шунингдек давлат, кооператив ва жамоат ташкилотларига васият қилиб қолдириши юзасидан эгалик қилиш ҳуқуқини берадиган ишонч қоғозини бериб қўйиши мумкин.

Ҳар бир омонатчи белгиланган даромадни процент ёки ютуқ тарзида олиб туриш ҳуқуқига эгадир. Жамғармалар бўйича даромаддан солиқлар ёки тушумлар ундириб олинмайди.

Давлат меҳнат омонат кассалари пул жамғармаларини ишончли сақлаш ва пул ҳисоб-китобларини тартибли олиб бориш юзасидан аҳолига кафолат тавсия қилади, жамғармаларнинг тўпланишига ва улардан СССР халқ хўжалигини ривожлантириш манфаатларида кўмаклашади.

Пул жамғармаларининг энг қулай, самарали шаклларидан бири ишчи ва хизматчилар ишлаган иш ҳақи, мукофот, пенсиянинг бир қисмини омонат кассалардаги ҳисобга нақд пулсиз ўтказиш жамғарма тўплаш ҳисобланади. Бундай усул омонат кассаларга кириб овора бўлиб ўтирмасдан жамғармалар ҳисобига пул қўшиб қўйиш имконини беради. Бунинг учун корхона, ташкилот ёки пенсия тўловчи органнинг ҳисоб-китоб қисмига кириб, ҳар ойда омонат кассага ўтказиб турилиши лозим бўлган пулнинг неча сўм эканлиги, омонат касcанинг тартиб сони, унинг адреси ва шахсий ҳисобнинг номери (агарда илгари шахсий ҳисоб очилмаган бўлса—«янги» деган белги билан) кўрсатилган ариза ёзиб топширилади. Ўтказилган пуллар омонат кассаларга келиб тушган вақтнинг ўзидаёқ омонатчининг умумий жамғармасига қўшиб омонат дафтарчасига ёзилади.

Квартира, коммунал хизмат, фарзандлар болалар боғчаларида тарбияланганлиги, музика мактабларида ва бошқа пулли ўқув юртларида ўқиганлиги учун, квартиралар ремонти, телефон учун, шаҳарлараро телефонда гаплашиш ва телефонда телефонограмма ўтказиш юзасидан кредит тақдим қилиб тўловлар бўйича нақд пулсиз ҳисоб-китоблар олиб бориш кейинги пайтларда кенг оммалашиб бормоқда.

Омонатчи омонат кассага бир галли топшириқ, шунингдек узоқ давом этадиган муддат—квартал, йил ёки уни бекор қилгунига қадар олдиндан кўрсатма бериб қўйишга ҳақлидир.

Омонатчи нақд пулсиз ҳисоб-китоблар олиб бориш юзасидан омонат кассага шахсан ўзи бориб ёки почта орқали хат юбориб кўрсатма бериб қўйиши мумкин.

ОМОНАТ КАССАЛАРНИНГ ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

СССР ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИНИНГ ТОШКЕНТ ШАҲАР БОШҚАРМАСИ.

АЖОЙИБ! ҚИЗИҚ!

Тошкентликлар ва пойтахтимиз меҳмонлари учун кўрсатилаётган янги фото хизмати ҳақида фақат шундай дейиш мумкин.

Павильондан чиқмай туриб. Сиз республикамизнинг диққатга сазовор жойлари тасвири олдида ёки ватанимизнинг бошқа чиройли жойлари тасвири олдида суратга тушишингиз мумкин. Бу янгилик махсус фронталь-проекцион қурилмали экран ёрдамида амалга оширилади.

ЯНГИ ФОТО ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИШ УЧУН «ЁШЛИК» ФОТОСТУДИЯСИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

«Ёшлик» фотостудияси адреси: Комсомол майдони (Тошкент давлат цирки орқасида).

Бу ерда ҳар хил катталикдаги қора-оқ ва рангли фотосуратлар ишлаб берилади, болаларни суратга тушириш, ҳар хил ҳужжатлар учун расм тайёрлаш, портрет ишлари, виньеткалар тайёрланади. Болалар боғчаси ва муассасаларга хизмат кўрсатилади.

«ФОТОРЕКЛАМА» КОМБИНАТИ.

КИНО

17 ИЮЛДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР

«ҲАММА НАРСАДАН АЗИЗ» (2-фильм) — **Қозоғистон.**

«ҲАММА НАРСАДАН АЗИЗ» (3-фильм) — **Москва.**

«ҚИЙИН ДАЛА» — **Нукус.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«МАШАҚҚАТЛАР ОША ЮЛДУЗЛАРГА» — **Санъат саройи** (катта зал, 18.30, жавоб берувчи автомат телефон 44-39-51), **Чайка** (16, 19, жавоб берувчи автомат телефон 77-06-20).

«РИСОЛАДАГИ ЭР» — **Қозоғистон** (жуфт соатларда, жавоб берувчи автомат телефон 35-24-92), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87), **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07).

«СИЦИЛИАНЧА ҲИМОЯ» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, жавоб берувчи автомат телефон 96-34-02).

«ТЕРРОР» ОПЕРАЦИЯСИНИНГ ҲАЛОКАТИ» — **Қозоғистон** (16, 17, 20.00 да, жавоб берувчи автомат телефон 35-24-92).

«ДОСТОЕВСКИЙ ҲАЁТИДАН 26 КУН» — **Искра** (17, 20.00 да, жавоб берувчи автомат телефон 39-14-59).

18 ИЮЛДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ҲАММА НАРСАДАН АЗИЗ» (2-фильм) — **Қозоғистон.**

«ҲАММА НАРСАДАН АЗИЗ» (3-фильм) — **Москва.**

«ҚИЙИН ДАЛА» — **Нукус.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«МАШАҚҚАТЛАР ОША ЮЛДУЗЛАРГА» — **Санъат саройи** (катта зал, 16, 18.30, жавоб берувчи автомат телефон 44-39-51), **Чайка** (19, жавоб берувчи автомат телефон 77-06-20).

«РИСОЛАДАГИ ЭР» — **Қозоғистон** (жуфт соатларда, жавоб берувчи автомат телефон 35-24-92), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87), **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07).

«СИЦИЛИАНЧА ҲИМОЯ» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, жавоб берувчи автомат телефон 96-34-02).

«ТЕРРОР» ОПЕРАЦИЯСИНИНГ ҲАЛОКАТИ» — **Қозоғистон** (12, 13, 16, 17, 20.00 да, жавоб берувчи автомат телефон 35-24-92), **Ҳамза номли** (18.30, 21.00 да, телефон 91-10-51).

«ДОСТОЕВСКИЙ ҲАЁТИДАН 26 КУН» — **Искра** (17, 20.00 да, жавоб берувчи автомат телефон 39-14-59).

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР!

«УЗТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» бошқармасининг

ТОШКЕНТ ШАҲАР БИРЛАШМАСИ
ЯНГИ ХИЗМАТ ҚЎРСАТИШ УСУЛИНИ
ЭЪТИБОРИНГИЗГА ҲАВОЛА ҚИЛАДИ

ТРАНСПОРТ-ЭКСПЕДИЦИЯ АГЕНТЛИГИ СИЗНИНГ УЧАСТКАНГИЗ ҚУРИЛИШИ МАЙДОНИГА МАЙДАЛАНГАН ТОШ, ШАҒАЛ ВА ҚУМ ТАШИБ БЕРАДИ. БУНДАЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШДА ЮКЛАРНИ ОРТИБ ВА ТУШИРИБ БЕРИШНИНГ БАРЧА КОМПЛЕКСИ БАЖАРИБ БЕРИЛАДИ.

БУ ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИНИ СОТИБ ОЛИШ ВА БУЮРТМА БЕРИШ УЧУН

ТОШКЕНТ ШАҲРИНИНГ БАРЧА ЁНИЛҒИ БАЗАЛАРИГА ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАР БЎЙИЧА МУРОЖААТ ҚИЛИШ МУМКИН:

1— 2-Ипподром проезди, 58-уй.
2—Уста Ширин кўчаси, 136-уй.
3— Полевая кўчаси, 52-уй.
4—Сергели посёлкаси.

Справкалар олиш учун телефонлар: 41-80-10, 48-46-91.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ, ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ НОМЛИ ТОШКЕНТ ТЕПЛОВОЗ РЕМОНТИ ЗАВОДИ БАЗАСИДАГИ
155-ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1981 —82 ўқув йили учун
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

УЗОҚ МАНЗИЛЛАРГА БОРУВЧИ ПАССАЖИР ВАГОНЛАРИНИНГ ПРОВОДНИГИ.

Ўқиш муддати — 1 йил. Ўрта маълумотли, 17,5 ёш ва ундан катта бўлган йигитлар ва қизлар қабул қилинадилар. Қабул қилинганларга ойига 50 сўм ҳажмида стипендия ва ётоқхона берилади.

МАШИНАДА ҚОЛИПЛОВЧИЛАР. **8—10-синф ҳажмида маълумотли, 17,5 ёш ва ундан катта бўлган йигитлар қабул қилинадилар. Уларга ойига 30 сўм ҳажмида стипендия берилади, 10 синф ҳажмида маълумотлиларга эса ойига 72 сўм ҳажмида стипендия тўланади. Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилган кишилар учун ётоқхонадан жой берилади. Ўқиш муддати 7,5 ой. Машғулотлар группалар тўлишига қараб бошланади;**

ЭЛЕКТР КЎПРИК КРАНЛАРИНИНГ КРАНЧИСИ. **8 — 10 синф ҳажмида маълумотли, 17,5 ёш ва ундан катта бўлган йигит ва қизлар қабул қилинадилар. Уларга ойига 72 сўм ҳажмида стипендия берилади. Ўқиш муддати 7,5 ой. Ётоқхонадан жой берилади. Машғулотлар группаларнинг тўлишига қараб бошланади.**

ТЕПЛОВОЗ МАШИНИСТИ ЁРДАМЧИСИ, ТЕПЛОВОЗ МЕХАНИКА ҚИСМИНИНГ РЕМОНТИ БЎЙИЧА СЛЕСАРЬ, ЭЛЕКТР-ГАЗ ПАЙВАНДЛОВЧИ, ТЕПЛОВОЗ ЭЛЕКТР ҚИСМИ БЎЙИЧА СЛЕСАРЬ, САНОАТ УСКУНАЛАРИ РЕМОНТИ БЎЙИЧА СЛЕСАРЬ, СОВУТИШ УСКУНАЛАРИ БЎЙИЧА СЛЕСАРЬ. **Ўқиш муддати 3 йил. Бу группага 8 синф ҳажмида маълумотли 15 ёш ва ундан катта бўлган йигитлар қабул қилинадилар.**

Ўқишга қабул қилинганлар 3 маҳал бепул овқат, кийим-бош билан таъминланадилар, шунингдек ишлаб чиқариш практикаси даврида ишланган иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Ўқиш муддати узлуксиз меҳнат стажига қўшилади.

Билим юртини битирганларга диплом, аъло баҳолар билан тугатганларга эса олий ўрта махсус ўқув юртларига имтиёзли шароитда ўқишга кириш учун йўлланмалар берилади. Билим юртини битирувчилар темир йўл транспорти ишчиларига берилган барча имтиёзлардан фойдаланадилар.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этишлари лозим: билим юрти директорининг номига ёзилган ариза, автобиография, гувоҳномалар: туғилганлиги тўғрисида, маълумоти тўғрисида; справкалар: турар жойидан, ота-онасининг иш жойидан; характеристика, 8 та фотосурат.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ (якшанба кунидан ташқари) СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Червяков кўчаси, 12-уй (1, 5-трамвайлар, 22, 55, 106-автобусларнинг «Фоменко кўчаси» бекати). Телефон 91-14-07.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

17 ИЮЛЬ — ЖУМА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси.

17.50 «Москва ва москваликлар». 18.20 Б. Лавренёв туғилган куннинг 90 йиллигига. Ижоди саҳифалари. 19.05 «Ёғоч тойчоқ». Мультфильм. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Сўз — Совет ёзувчилари VII съездининг чет эллик меҳмонларига». 19.50 «Марказий телевидение экранида биринчи марта. «Уйланиш». Бадиий фильм. 21.30 «Время». 22.05 «Балет ҳақида». Балет артистларининг IV Халқаро конкурси. 22.45 «Дунё воқеалари». 23.00 «Балет ҳақида». Кўрсатувнинг давоми. 23.45 Француз эстрадаси усталари.

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

19.30 «Киносаёҳатчилар клуби». 20.30 Белоспорт бўйича СССР чемпионати. «Ёш пионерлар» стадионидан олиб кўрсатилади. 21.15 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 21.30 «Время». 22.05 «Партком секретари». Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-серялар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Қизча ва юлдузча». Қўғирчоқ фильм. 18.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ёшларнинг меҳнат дастхати». 19.00 «Ота-оналар университети» (такрорий). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 Тошкент халқ филармонияси «Яшлик» татар-бошқирд ансамблининг концерти. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси эстрада-симфоник оркестрининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Дунё воқеалари». 22.35 О. Ёқубов. «Диёнат». Кўп серияли телевизион видеофильм. 4-серия. 23.40 Кўрсатувлар программаси.

II

18.35 Кўрсатувлар программаси. 18.40 Болалар учун фильм. «Энг ҳурматли». 18.50 Абитуриентлар учун. Она тили. 19.30 Металлурглар кунига бағишланган телевизион ҳужжатли фильм (рус.). 20.00 Янгиликлар. 20.20 «Мусобақа ташаббускорлари ҳузурида». 20.50 Абитуриентлар учун. Физика. 21.50 «Урал қўриқхонаси». Телефильм (рус.).

18 ИЮЛЬ — ШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Эрталабки гимнастика. 10.00 «Ота-оналар, Сизлар учун». 10.30 «Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик». 11.00 «Сиз бунга қодирсиз». 11.45 Рассом туғилган куннинг 375 йиллигига. «Рембрандт. Офортлар». Илмий-оммабоп фильм. 12.05 «Спортлото»нинг 29 тиражи. 12.15 «Қуёш хазинаси». 13.15 «Эртага — Металлурглар куни». СССР Қора металлургия министри И. П. Казанец сўзи. 13.30 «Камалак». Халқ ижодиёти телевизион программаларининг IV Халқаро фестивали. «Корнуэль байрами» (Франция). 14.00 «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 15.00 «Дунё воқеалари». 15.15 «Никарагуа: гитара ва милтиқ». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. Кўрсатувни автор — сиёсий шарҳловчи Л. А. Новиков олиб боради. Ёзувчи Г. Боровикнинг кириш сўзи билан бошланади. 16.25 «Марказий телевидение экранида биринчи марта». «Сув париси». Бадиий фильм. Г. Х. Андерсеннинг шу номли эртаги мотивлари асосида. М. Горький номли киностудия ва «Занграфилм фильми» маҳсулоти. (Болгария).

17.45 «Зарипов йигитлари». Фильм-концерт премьераси (Тошкент). 18.15 Халқаро мавзуларда суҳбат. КПСС Марказий Комитети халқаро ахборот бўлимининг мудири Л. М. Замятиннинг чиқиши. 19.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) — «Кубань». 2-тайм. «Динамо» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. 19.50 Сиёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов суҳбати. 20.20 «Олимпиада — сен гўзалсан». Телевизион ҳужжатли фильм. 21.30 «Время». 22.05 СССР халқ артисти, Давлат мукофотларининг лауреати, композитор А. Петровнинг ижодий кечаси. Ленинграддан олиб кўрсатилади. 23.40 «Баҳор қишлайдиган жойда». Телевизион ҳужжатли фильм. 00.20 Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

9.55 Кўрсатувлар программаси. 10.00 Янгиликлар. 10.10 Телевизион миниатюралар театри. 10.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси солистларининг концерти. 11.30 «Мультипанорама». Болалар учун кинокўрсатув (рус.). 12.20 «Шахмат мактаби». 12.50 «Йиглама, қизалоқ». Бадиий фильм. 14.10 «Абитуриент-81». Тошкент алоқа электротехника институти (рус.). 14.50 «Гитара куйлаганда». Фильм-концерт. 15.10 «Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун» (рус.).

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Алдаркўса». Қўғирчоқ фильм. 18.30 «Шоирлар — болаларга». 19.00 «Инсон ва қонун». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Кино рассоми». С. Зиямуҳамедов (рус.). 20.30 «Ахборот». 20.45 «Тоза қалб узра». Музикали программа. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Бутун куч — ғўза парваришига». 22.25 О. Ёқубов. «Диёнат». Кўп серияли телевизион видеофильм. 5-серия. 23.50 Кўрсатувлар программаси.

Тожикистон телевидениесининг программаси

17.30 Кўрсатувлар программаси. 17.35 Мактаб ўқувчилари учун. «Гулхан». 18.05 «Кинокамера билан саёҳат». 19.00 Янгиликлар. 19.15 Ёшлар учун ҳарбий спорт программаси. 20.05 «Ахбор». 20.30 «Дўстлар учрашуви». 21.30 Душанба кўрсатувларининг охири.

ЎЗ КАСБИНГНИ ТОП

Ҳар бир касб қизиқарли. Агар киши ўзига ёққан касбини топа олса, меҳнат унга бахт, илҳом ва ижод манбаи бўлиб қолади.

БАЛКИ СЕНИНГ ИСТЕЪДОДИНГ СОТУВЧИЛИКДИР?

Сотувчи фахрли касблардан бири

Агарда кимда-ким сотувчи бўлишни хоҳласа, уларни

«ТАШХОЗКУЛЬТТОРГ»НИНГ
47-МАКТАБ-МАГАЗИНИГА

ЎҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ!

Бу савдо корхонаси шонли анъаналарга эга. У кўплаб қизларга ҳаётга йўлланма берди. Мактабда ўқиш практика билан бирга олиб борилади. Тажрибали ўқитувчилар товаршунослик, савдо хизмати, совет меҳнат ҳуқуқи асослари, психология ва савдо эстетикаси бўйича лекциялар ўқийдилар. Пештахталар ортидаги амалий машғулотларда Сиз иш учун зарур бўлган малака оласиз. Мактаб-магазинда 6 ой ўқиб, Сиз хўжалик ва маданий-маиший молларнинг кичик сотувчиси ихтисосини эгаллайсиз.

Мактаб-магазин синфлари замонавий савдо технологияси ускуналари ва зарур ўқув ва кўргазмали қўлланмалар билан жиҳозланган.

Машғулотлар— ўзбек ва рус тилларида олиб борилади. Ҳар ойда 63 сўмгача стипендия берилади.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Мактаб-магазинга ўрта маълумотга эга бўлган тошкентлик қизлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, паспорт, мактабдан ёки сўнгги иш жойидан характеристика, агар бўлса, меҳнат дафтарчаси, турар жойидан справка, 6х9 см. ҳажмдаги 2 та фотосурат.

Мактаб-магазинни битирганлар «Ташхозкультторг» магазинларида иш билан таъминланадилар.

Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади. Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Муқимий кўчаси, 1-уй (2, 3, 18, 34, 50, 81-автобуслар, 7, 9, 4, 11, 21, 24-трамвайлар, 2, 6, 13, 16-троллейбусларнинг «Тўқимачилик комбинати» бекати). Телефон 53-47-24.

«ТАШХОЗКУЛЬТТОРГ».

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»), —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат —33-57-02, бўлимлар: партия турмуши—22-53-66, саноат—32-53-83, қурилиш— 32-58-85, шаҳар хўжалиги — 32-57-83, совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари —32-53-10; адабиёт ва санъат —32-56-81, ахборот—33-28-95, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик ишлари—33-55-32; хатлар —33-29-70; эълонлар бўлими —33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94, нашриёт телефон станциясининг навбатчилари— 39-90-50.

Р. — 07259. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64581. В. — 2161.